

ANEXĂ LA H.C.L. NR. 44 DIN 30.06.2021

**STRATEGIA LOCALĂ
PRIVIND
ACCELERAREA DEZVOLTĂRII
SERVICIILOR COMUNITARE
DE
UTILITĂȚI PUBLICE**

2021 - 2027

CUPRINS

1. INTRODUCERE

- 1.1. Direcții de acțiune**
- 1.2. Obiective generale**

2. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI SĂLIȘTEA

- 2.1. Localizare, accesibilitate, structură administrativă**
- 2.2. Elemente ale cadrului natural**
 - 2.2.1. Relief**
 - 2.2.2. Hidrografie**
 - 2.2.3. Climă**

3. OBIECTIVELE SPECIFICE SECTORULUI SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

- 3.1. Serviciul de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor**
- 3.2. Serviciul de salubritate**
- 3.3. Serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat**
- 3.4. Serviciul de transport public local**
- 3.5. Serviciul de iluminat public**
- 3.6. Serviciul de alimentare cu gaze**

4. MANAGEMENTUL SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

- 4.1. Principii generale**
- 4.2. Linii directoare adresate autorităților administrației publice locale**
 - 4.2.1. Servicii adaptate nevoilor**
 - 4.2.2. Informație și publicitate**
 - 4.2.3. Simplificare administrativă**
 - 4.2.4. Modul de tratare a petițiilor utilizatorilor**
 - 4.2.5. Participarea utilizatorilor la gestiunea serviciilor comunitare de utilități publice**
- 4.3. Furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice**

4.3.1.Gestiunea serviciilor

4.3.2.Finanțarea serviciilor comunitare de utilități publice

4.3.3.Modernizare și inovare

4.4.Gestiunea performanței

4.4.1.Principiile evaluării performanței

4.4.2.Punerea în practică a sistemului de evaluare

4.4.3.Ameliorarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice locale

4.5.Concesiunea serviciului public către sectorul privat

4.5.1.Decizia de concesiune

4.5.2.Clauze contractuale

4.5.3.Finanțarea serviciilor în cazul gestiunii delegate

4.6.Cooperarea

4.6.1.Cooperarea cu sectorul privat

4.6.2.Cooperarea intercomunitară

5. CREȘTEREA CAPACITĂȚII DE ABSORȚIE A FONDURILOR DE INVESTIȚII

5.1.Surse de finanțare

5.1.1.Fonduri de la Uniunea Europeană

5.1.2.Resurse de la instituțiile financiare locale, de la instituțiile financiare internaționale și/sau obținute prin PPP

5.1.3.Resursele de la instituțiile financiare locale și/sau obținute prin PPP

5.1.4.Resursele de la insituțiile financiare internaționale

5.2.Bugetul de stat

5.3.Bugetul local

5.4.Participarea sectorului privat

5.5.Alte surse de finanțare

5.5.1.Resurse de la instituțiile financiare locale, de la instituții financiare internaționale și/sau obținute prin PPP

5.5.2.Resursele de la instituțiile financiare locale și/sau obținute prin PPP

6. FUNDAMENTAREA STRATEGIEI PRIVIND ACCELERAREA DEZVALBĂRII SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

7. IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI LOCALE

7.1. Planul de implementare al strategiei locale

7.2. Monitorizarea strategiei locale

7.2.1. Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea cetățeanului

7.2.2. Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea autorității locale

ANEXA 1

Programul de investiții strategice aferente serviciilor comunitare de utilități publice

ANEXA 2

Planul de măsuri și acțiuni pentru monitorizarea și implementarea strategiei locale pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

ANEXA 3

Cadrul legislative al fundamentării Strategiei Locale privind accelerarea serviciilor comunitare de utilități publice

DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Definiții

Apă potabilă: apa care îndeplinește indicatorii de potabilitate prevăzuți de legislația în vigoare;

Ape uzate menajere: apele de canalizare rezultate din folosirea apei în gospodării, instituții publice și servicii;

Ape uzate industriale: apele de canalizare rezultate din activități economico-industriale sau a unei alte utilizări decât cea menajeră;

Ape uzate orășenești: apele de canalizare rezultate din amestecul apelor uzate menajere cu apele uzate industriale sau agrozootehnice, apele care provin din spălarea drumurilor publice sau private, a aleilor, grădinilor și a curților imobilelor;

Autoritatea de reglementare pentru servicii de utilități publice: Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice - A.N.R.S.C.;

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI): Organism constituit din Autorități Publice în scopul cooperării eficiente pentru implementarea proiectelor de investiții și a furnizării serviciilor în domeniul apei și apei uzate;

Branșament de apă: partea din rețeaua publică de alimentare cu apă care asigură legătura dintre rețeaua publică de distribuție și rețeaua interioară a unei incinte sau a unei clădiri;

Contract de finanțare: contract ce se va încheia între Beneficiarul Proiectului și Autoritatea de Management care stabilește condițiile de finanțare din POS Mediu, pentru realizarea lucrărilor prevăzute prin Proiect;

Domeniu public: totalitatea bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de folosință sau interes public local ori județean, declarate ca atare printr-o hotărâre a Consiliilor Locale sau a Consiliilor Județene și care nu au fost declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național;

Imobil: orice clădire sau teren, cu destinație social-culturală, administrativă, de producție industrială, comercială, de prestări servicii sau de locuință, inclusiv terenul aferent, cu regim juridic dovedit. În cazul blocurilor de locuințe, la care terenul aferent nu este delimitat, se consideră imobile toate acele blocuri care au adrese poștale distincte;

Infrastructura tehnico-edilitară: ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice; infrastructura tehnico-edilitară aparține domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale și este supusă regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;

Licența: actul tehnic și juridic emis de autoritatea de reglementare competentă (ANRSC) prin care se recunoaște calitatea de Operator de servicii de utilități publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și capacitatea și dreptul de a furniza/presta aceste servicii de către Operator;

Localitate: comunitate umană (de regulă satul; comuna formată dintr-un singur sat; orașul, fără alte localități dependente din punct de vedere administrativ), dar care nu se confundă cu unitatea administrativ – teritorială care poate include mai multe localități (de ex. comuna care cuprinde mai multe sate). Termenul este utilizat pentru a stabili dacă este necesară alimentarea cu apă potabilă conform Directivei 98/83/EC conform căreia nu se aplică prevederile sale pentru deservirea unei comunități umane mai mici de 50 locuitori;

Master Plan: Document strategic care stabilește planul de investiții în infrastructura de apă și apă uzată pe termen scurt, mediu și lung, ținând cont de starea actuală a acesteia, de cerințele de conformare la legislația în vigoare și la Directivele Europene, de termenele limită negociate în

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

cadru Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană, în vederea conformării cu cerințele de eficientizare a serviciului de apă și apă uzată;

Operator Regional (OR): Societatea Comercială cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale membre ale A.D.I. care are competența și capacitatea, recunoscută prin licența de Operator, de a furniza serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare asigurând administrarea și exploatarea nemijlocită a sistemului de utilități publice aferent acestor servicii în condițiile reglementărilor legale în vigoare (Operator Regional = Autoritate Contractantă = Beneficiarul Proiectului);

Program Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu): Program național care stabilește modul în care se ating țintele prioritare stabilite prin Capitolul 22 Mediu din Tratatul de Aderare, pentru conformarea României la cerințele Uniunii Europene în sectorul apă-apă uzată;

Program Operațional Infrastructura Mare (POIM): a fost elaborat pentru a răspunde nevoilor de dezvoltare ale României identificate în Acordul de Parteneriat 2014-2020 și în acord cu Cadrul Strategic Comun și Documentul de Poziție al serviciilor Comisiei Europene. Strategia POIM este orientată spre obiectivele Strategiei Europa 2020, în corelare cu Programul Național pentru Reformă și cu Recomandările Specifice de Țară, concentrându-se asupra creșterii durabile prin promovarea unei economii bazate pe consum redus de carbon prin măsuri de eficiență energetică și promovare a energiei verzi, precum și prin promovarea unor moduri de transport prietenoase cu mediul și o utilizare mai eficientă a resurselor;

Racord de canalizare: partea din rețeaua publică de canalizare care asigură legătura dintre instalațiile interioare de canalizare ale utilizatorului și rețeaua publică de canalizare, inclusiv căminul de racord;

Rețea de transport a apei: parte a sistemului public de alimentare cu apă, alcătuită din rețeaua de conducte cuprinsă între captare și rețeaua de distribuție;

Rețea de distribuție a apei: parte a sistemului public de alimentare cu apă, alcătuită din rețeaua de conducte, armături și construcții anexe, care asigură distribuția apei la doi ori la mai mulți utilizatori independenți;

Rețea de canalizare: parte a sistemului public de canalizare, alcătuită din canale colectoare, canale de serviciu, cămine, guri de scurgere și construcții anexe care asigură preluarea, evacuarea și transportul apelor de canalizare de la doi ori de la mai mulți utilizatori independenți;

Serviciu de alimentare cu apă: totalitatea activităților necesare pentru:

- captarea apei brute, din surse de suprafață sau subterane;
- tratarea apei brute;
- transportul apei potabile și/sau industriale;
- înmagazinarea apei potabile;
- distribuția apei potabile și/sau industriale.

Serviciu de canalizare: totalitatea acțiunilor și activităților necesare pentru:

- colectarea, transportul și evacuarea apelor uzate de la utilizatori la stațiile de epurare;
- epurarea apelor uzate și evacuarea apei epurate în emisar;
- evacuarea, tratarea și depozitarea nămolurilor și a altor deșeuri similare derivate din activitățile prevăzute mai sus;

Sistem de alimentare cu apă (SA): sistem centralizat format din ansamblul construcțiilor și terenurilor, instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul de alimentare cu apă. Sistemele de alimentare cu apă cuprind, de regulă, următoarele componente:

- captări;
- aducțiuni;
- stații de tratare;
- stații de pompare, de repompare sau cu hidrofor;
- rezervoare de înmagazinare;
- rețele de transport și distribuție;
- branșamente, până la punctul de delimitare;

Stabilirea granițelor sistemului de alimentare cu apă este realizată pe baza unor criterii tehnico-economice și în conformitate cu normele de siguranță privind alimentarea cu apă a obiectivelor și populației racordate.

Sistem de canalizare (Sistem de apă uzată): sistem centralizat, format din ansamblul construcțiilor și terenurilor aferente instalațiilor tehnologice, echipamentelor funcționale și dotărilor specifice, prin care se realizează serviciul de canalizare a apelor uzate în cadrul Aglomerărilor/Clusterelor. Sistemele de canalizare includ, de regulă, următoarele componente:

- racorduri de canalizare, de la punctul de delimitare și preluare;
- rețele de canalizare;
- stații de pompare;
- stații de epurare;
- colectoare de evacuare spre emisar;
- guri de vărsare în emisar;
- depozite de nămol deshidratat;

Sistemul de salubritate este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional care cuprinde construcții, instalații și echipamente specifice destinate prestării serviciului de salubritate, precum:

- a) puncte de colectare separată a deșeurilor;
- b) stații de producere a compostului;
- c) stații de transfer;
- d) stații de sortare;
- e) baze de garare și întreținere a autovehiculelor specifice serviciului de salubritate;
- f) depozite de deșeuri;
- g) incineratoare;
- h) stații de tratare mecano-biologice.

Utilizatori: persoane fizice sau juridice care beneficiază, direct sau indirect, individual sau colectiv, de serviciile de utilități publice de apă și canalizare prestate de către Operator în condițiile legii.

Abrevieri

ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
ANRSC - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice
APM - Agenția pentru Protecția Mediului
CDGS - Contract de Delegare a Gestiunii Serviciilor
CHE - Centrală Hidroelectrică
CJ - Consiliul Județean
CL - Consiliul Local
DSP - Direcția de Sănătate Publică
FC - Fondul de Coeziune
IID - Fondul de Întreținere, Înlocuire și DezvAlbaare
OR - Operator Regional
OUG - Ordonanță de Urgență a Guvernului
LEA - Linii electrice aeriene
LES - Linii electrice subterane
PO Mediu - Program Operațional Mediu
POR - Program Operațional Regional
POS Mediu - Program Operațional Sectorial de Mediu
POIM - Program Operațional Infrastructură Mare
PNDL - Program Național de DezvAlbaare Locală
PNDR - Program Național de DezvAlbaare Rurală
SAPARD - Program Special de Aderare pentru Agricultură și DezvAlbaare Rurală
SEAU - Stație de Epurare Ape Uzate
UAT - Unitate Administrativ Teritorială
UE - Uniunea Europeană

1.INTRODUCERE

Strategia locală a comunei Săliștea privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, așa cum sunt definite în legislația aflată în vigoare, este elaborată în baza HG 246/2006 și are ca obiectiv fundamental îndeplinirea angajamentelor care vizează domeniul serviciilor comunitare de utilități publice pe care România și le-a asumat prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană în vederea creșterii calității acestora și asigurării accesului egal al cetățenilor la serviciile respective. Implementarea acquis-ului comunitar în acest domeniu a determinat crearea unui cadru legislativ care include dispoziții specifice fiecărui serviciu comunitar de utilități publice, respectiv:

Cadrul legislativ pentru organizarea, conducerea și administrarea serviciilor comunitare de utilități publice:

- OUG 57/2019 privind Codul Administrativ;
- Hotărârea Guvernului României nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice;
- Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice modificată și completată prin Ordonanța de Urgență nr. 13/2008;
- Hotărârea Guvernului României nr. 745/2007 pentru aprobarea Regulamentului privind acordarea licențelor în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.
- Legea nr. 325/2006 a serviciului de alimentare cu energie termică, cu modificările și completările ulterioare

Cadrul legislativ pentru organizarea, conducerea și administrarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare:

- Legea nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, modificată prin Ordonanța de Urgență nr. 13/2008;
- Legea nr. 224/2015 privind modificarea și completarea Legii 241/2006;
- Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 107/1996 a apelor, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 90/2007 privind aprobarea Contractului-cadru al serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;
- Ordinul A.N.R.S.C. nr. 88/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de alimentare cu apă și de canalizare.
- Directiva 2000/60/CE – de stabilire a unui cadru de politica comunitară în domeniul apei;
- Directiva 98/83/CE – privind calitatea apei destinată consumului uman;
- Directiva 91/271/CEE – privind tratarea apelor urbane reziduale; Ghidul CE 16 Ianuarie/2007 – „Termeni și definiții ai Directivei privind tratarea apelor urbane reziduale (91/271/EEC)”;

Cadrul legislativ pentru organizarea, conducerea și administrarea serviciului public de salubritate a localităților:

- Legea nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, cu modificările și completările ulterioare;

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- Legea nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind deșeurile;
- Regulamentul 1013/2006 privind transferul deșeurilor;
- Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje;
- Legea nr. 249/2015 privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 870/2013 privind aprobarea Strategiei naționale de gestionare a deșeurilor 2014-2020;
- HG nr. 788/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea Regulamentului CE nr. 1013/2006 privind transferul de deșuri cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 1132/2008 privind regimul bateriilor și acumulatorilor, cu modificările și completările ulterioare;
- OUG nr. 5/2015 privind deșeurile de echipamente electrice și electronice;
- Hotărârea Guvernului României nr. 621/2005 privind gestionarea ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, modificată și completată;
- Ordinul nr. 109/2007 privind Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor pentru activitățile specifice serviciului de salubritate a localităților;
- Ordinul nr. 110/2007 pentru aprobarea Regulamentului-cadru al serviciului de salubritate a localităților.

Cadrul legislativ pentru organizarea, conducerea și administrarea serviciului de transport public de persoane:

- Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local;
- Ordinul Ministerul Internelor și Reformei Administrative nr. 353/2007, privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii 92/2007;
- Ordinul Ministerul Transporturilor nr. 972/2007, pentru aprobarea Regulamentului-cadru pentru efectuarea transportului public local și a Caietului de sarcini-cadru al serviciilor de transport local;
- Ordinul ANRSC nr. 206/2007, pentru aprobarea Regulamentului-cadru de autorizare al autorităților de autorizare pentru serviciile de transport local;
- Ordinul ANRSC nr. 207/2007, pentru aprobarea Regulamentului-cadru de acordare a autorizațiilor de transport în domeniul serviciilor de transport local;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2011, privind transporturile rutiere;
- Ordinul Ministrului Transporturilor și Infrastructurii nr. 980/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind aplicarea prevederilor referitoare la organizarea și efectuarea transporturilor rutiere și a activităților conexe acestora stabilite prin Ordonanța Guvernului nr. 27/2011 privind transporturile rutiere.

Cadrul legislativ pentru organizarea, conducerea și administrarea serviciului public de iluminat public:

- Legea nr. 230/07.06.2006 a serviciului de iluminat public, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 77/2007 privind aprobarea Normelor metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public local;
- Ordinul președintelui A.N.R.S.C. nr. 87/2007 pentru aprobarea Regulamentului cadru al serviciului de iluminat public;
- O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare;

Prin urmare, în exercitarea competențelor menționate, autoritățile administrației publice Locale le revine obligația de a elabora strategii de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice, ținând seama de dispozițiile specifice ale legilor adoptate în acest domeniu. Potrivit dispozițiilor Legii nr. 51/2006, serviciile comunitare de utilități publice, avute în vedere de prezenta strategie, reprezintă totalitatea activităților de utilitate și interes public general, desfășurate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorităților administrației publice locale, în scopul satisfacerii cerințelor comunităților locale, prin care se asigură următoarele utilități:

- Alimentarea cu apă;
- Canalizarea și epurarea apelor reziduale;
- Colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- Salubritatea localităților și managementul deșeurilor solide;
- Alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;
- Transportul public local;
- Iluminatul public.
- Alimentarea cu gaze

Dimensiunea economico-socială a serviciilor comunitare de utilități publice și rolul acestora în menținerea coeziunii sociale, reclamă și justifică adoptarea și implementarea unui set de măsuri având ca obiectiv dezvoltarea durabilă, atingerea standardelor Uniunii Europene și eliminarea disparităților economico-sociale dintre satele membre ale acesteia și România.

Ca urmare a aderării României la Uniunea Europeană, creșterea capacității de atragere și absorbție a fondurilor europene a devenit o prioritate atât pentru autoritățile administrației publice centrale, cât și pentru autoritățile administrației publice locale din județul Alba, care a determinat elaborarea strategiei locale pe termen lung, destinată accelerării, modernizării și dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice în vederea asigurării accesului populației la acestea.

Având în vedere noul cadru legislativ adoptat în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, autoritățile administrației publice locale din comuna Săliștea se află în plin proces de elaborarea a planurilor și strategiilor de dezvoltare a acestei unități administrative-teritoriale, urmărind printre altele, inițierea și derularea unor proiecte coerente care să contribuie la modernizarea serviciilor comunitare de utilități publice, astfel încât acestea să corespundă necesităților beneficiarilor finali. Dezvoltarea serviciilor comunitare de utilități publice și reforma acestui domeniu de activitate, determină implicații economic-sociale majore și au la bază următoarele orientări:

- Organizarea serviciilor comunitare de utilități publice în raport cu cerințele populației;
- Introducerea standardelor de calitate (indicatori de performanță) în baza cărora serviciile comunitare de utilități publice să poată fi monitorizate și evaluate;
- Liberalizarea pieței serviciilor comunitare de utilități publice, precum și eliminarea din legislație a tuturor barierelor instituționale care împiedică investițiile private în infrastructura aferentă utilităților publice;
- Promovarea relațiilor contractual echilibrate, orientate către rezultat, bazate pe conceptual gestiunii delegate;
- Instituirea unui sistem de monitorizare și evaluare a executării contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice;
- Adoptarea unor proceduri și mecanisme specifice pentru monitorizarea și evaluarea performanțelor serviciilor comunitare de utilități publice;
- Corelarea planurilor de amenajare a teritoriului cu proiecte de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice;
- Extinderea gestiunii delegate a serviciilor comunitare de utilități publice bazată pe contracte de concesiune și contracte de parteneriat public – privat, promovarea privatizării operatorilor furnizori/prestatori ai serviciilor comunitare de utilități publice și atragerea investițiilor private în dezvoltarea și modernizarea sistemelor comunitare de utilități publice;
- Clarificarea principiilor și mecanismelor decizionale cu privire la inițierea, fundamentarea, aprobarea și finanțarea investițiilor publice de interes local;
- Continuarea programelor privind alimentarea cu apă a satelor, conform HG 577/1977 pentru aprobarea programului privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, conectarea satelor la reeaua electrică și la rețelele telefonice, republicată, cu modificările și completările ulterioare și HG 687/1997 privind contractarea și garantarea de către guvern a unor credite pentru realizarea unor programe guvernamentale privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apă a satelor, asigurarea cu locuințe sociale, refacerea și dezvoltarea infrastructurii în intravilanul localităților rurale, cu modificările și completările ulterioare și lansarea programului național de realizare a sistemelor de canalizare și epurare a apelor reziduale în localitățile rurale și localitățile recent declarate oraș, dar care nu dispun de infrastructura edilitar-urbană aferentă;
- Implementarea Planului național de Gestionare a Deșeurilor, prin dezvoltarea unui sistem integrat de management al deșeurilor menajere în localitățile urbane și rurale, inclusiv implementarea sistemelor de colectare selectivă și valorificare a deșeurilor și ambalajelor la nivelul persoanelor fizice, instituțiilor publice și al agenților economici; constituirea parteneriatelor de tip public-privat în ceea ce privește reducerea generării, re folosirea, reciclarea și eliminarea deșeurilor menajere, implementarea reglementărilor care transpun legislația reglementărilor care transpun legislația comunitară privind depozitarea și incinerarea deșeurilor;
- Reactualizarea standardelor și reglementărilor tehnice privind construcția și exploatarea sistemelor de canalizare și a stațiilor de epurare a apelor reziduale, vizând îmbunătățirea preluării, colectării, epurării și evacuării apelor reziduale;
- Realizarea unor sisteme integrate de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor reziduale la standarde europene, fie prin realizarea unor noi sisteme tehnico-edilitare, fie prin modernizarea și re tehnologizarea celor existente, la nivelul comunei Săliștea;

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- Pregătirea unui portofoliu de proiecte eligibile pentru construcția, dezvoltarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și a sistemelor de canalizare pentru comuna Săliștea;
- Utilizarea transparentă și creșterea capacității de atragere, utilizare, și absorbție a instrumentelor structurale, prin pregătirea unui portofoliu de proiecte și obiective de investiții specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice.

1.1. Direcții de acțiune

Direcțiile de acțiune stabilite prin Strategia națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice vizează:

- Definirea și stabilirea cadrului instituțional și organizatoric necesar îmbunătățirii managementului serviciilor comunitare de utilități publice;
- Stabilirea atribuțiilor, competențelor și responsabilităților între factorii implicați în înființarea, organizarea, funcționarea, gestionarea și exploatarea serviciilor comunitare de utilități publice și partajarea acestora pe baza principiului descentralizării serviciilor publice, autonomiei locale, subsidiarității și proporționalității;
- Crearea cadrului și a instrumentelor necesare gestionării eficiente a fondurilor de investiții necesare modernizării și dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferentă serviciilor comunitare de utilități publice;
- Utilizarea eficientă a resurselor – umane, material, financiare – disponibile, proprii sau atrase;
- Susținerea efectivă și coerentă, prin programe și politic guvernamentale adecvate, a reabilitării, modernizării și dezvoltării la standard UE a serviciilor comunitare de utilități publice, în special în zonele defavorizate, ca factor esențial pentru menținerea și întărirea coeziunii economic-sociale;

Direcțiile de acțiune menționate trebuie aplicate atât la nivel central cât și local de către autoritățile administrației publice, respective Consiliul Local Săliștea, în contextual elaborării și adoptării propriei strategii de accelerare a dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice. În raport cu direcțiile de acțiune menționate, prin implementarea propriei strategii de accelerare a dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, Consiliul Local Săliștea urmărește să inițieze proiecte care să corespundă necesităților existente la nivel local, cu respectarea standardelor comunitare de calitate.

1.2. Obiective generale

Strategia națională în domeniul accelerării dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice stabilește obiectivele generale în raport cu care se elaborează și se implementează strategiile locale de către autoritățile administrației publice din fiecare unitate administrativ-teritorială. Prin urmare, elaborarea strategiei locale a comunei Săliștea privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice se realizează cu respectarea următoarelor obiective generale:

- Atingerea conformității cu prevederile legislației Uniunii Europene aplicațiilor serviciilor comunitare de utilități publice;

- Respectarea angajamentelor asumate de România cu privire la implementarea acquis-ului comunitar aplicabil serviciilor comunitare de utilități publice;
- Atingerea conformității cu standardele comunitare privind calitatea și cantitatea serviciilor comunitare de utilități;
- Creșterea capacității de absorbție a resurselor financiare alocate din fonduri comunitare și de atragere a fondurilor de investiții;
- Creșterea capacității de elaborare, promovare și finanțare a proiectelor de investiții aferente infrastructurii de interes local;
- Creșterea graduală a capacității de autofinanțare a serviciilor comunitare de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente, corespunzător nivelelor acceptate în Uniunea Europeană;
- Satisfacerea cerințelor de interes public ale colectivității locale și creșterea bunăstării populației.

Conform Legii nr. 51/2006, actualizată, autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea și funcționarea serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltării, modernizarea, reabilitarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.

Autoritățile administrației publice locale asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor de utilități publice și adoptă hotărâri în legătură cu:

- a) elaborarea și aprobarea strategiilor proprii privind dezvoltării serviciilor, a programelor de reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de utilități publice existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme, inclusiv cu consultarea operatorilor;
- b) coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în corelare cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, de amenajare a teritoriului, urbanism și mediu;
- c) asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale în scopul înființării, organizării, gestionării și exploatării în interes comun a unor servicii de utilități publice;
- d) alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare a sistemelor de utilități publice;
- e) contractarea sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării, reabilitării și modernizării sistemelor publice;
- f) stabilirea și aprobarea anuală a taxelor pentru finanțarea serviciilor comunitare de utilități publice;
- g) aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară

Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale, pot să coopereze și să se asocieze în scopul constituirii unor asociații de dezvoltare intercomunitară pentru furnizarea/prestarea în comun a serviciilor comunitare de utilități publice și înființarea, finanțarea și realizarea unor servicii de utilități publice.

Sistemele de utilități publice sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții noi realizate în cadrul asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, aparțin proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale membre.

Autorități de reglementare

Legislația acordă calitatea de autoritate de reglementare, Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice (A.N.R.S.C.), Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (A.N.R.E.) și Autorității Rutiere Române (A.R.R.).

A.N.R.S.C. - AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE PENTRU SERVICIILE COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE este instituție publică de interes național, înființată în conformitate cu prevederile Legii nr. 326/2001 privind serviciile publice de gospodărie comunală și ale Hotărârii Guvernului României nr. 373/2002 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice – A.N.R.S.C., modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr.437/2004.

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice are drept scop reglementarea, monitorizarea și controlul următoarelor servicii comunitare de utilități publice:

- alimentarea cu apă;
- canalizarea și epurarea apelor uzate și pluviale;
- salubritatea localităților;
- alimentarea cu energie termică produsă centralizat, cu excepția activității de producere a energiei termice în cogenerare;
- iluminatul public;
- transportul public local.

Principalele competențe cu care autoritatea a fost investită ANRSC, sunt următoarele:

- elaborează proiecte de acte normative în sfera sa de competență;
- licențiază/autorizează operatorii de servicii publice de alimentare cu apă și de canalizare, de alimentare cu energie termică produsă în sistem centralizat, de salubritate și de iluminat public;
- avizează și/sau aprobă prețurile și tarifele serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și ale serviciului de alimentare cu energie termică produsă în sistem centralizat, cu excepția activităților de producere a energiei termice în cogenerare;
- stabilește criterii și indicatori minimali de performanță privind calitatea serviciilor publice de gospodărie comunală, în corelare cu cerințele Uniunii Europene, și monitorizează îndeplinirea acestora de către operatori;
- inițiază programe de instruire și pregătire profesională a personalului propriu și pentru cel al operatorilor de servicii publice de gospodărie comunală, inclusiv cu asistență tehnică străină.
- atribuții specifice serviciului de transport public local:
 - reglementează organizarea și funcționarea autorităților de autorizare din cadrul administrației publice locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București;
 - elaborează norme-cadru privind modalitatea de atribuire a autorizațiilor de transport, a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor, precum și norme-cadru privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor, stabilește indicatorii de performanță și modalitățile de evaluare a serviciilor de transport public local;
 - elaborează regulamentul-cadru de autorizare a compartimentelor sau serviciilor specializate de transport din cadrul administrației publice locale atât ca autorități de autorizare, cât și ca operatori de transport rutier, dacă este cazul, aprobate prin ordin al președintelui A.N.R.S.C;

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- autorizează, după caz, structurile proprii ale consiliilor locale, consiliilor județene, Consiliului General al Municipiului București, precum și ale asociațiilor de dezvoltare care solicită să devină transportatori autorizați;
- monitorizează și sancționează abaterile din activitatea autorităților administrației publice locale, a operatorilor de transport și a transportatorilor autorizați:
 - respectarea procedurilor legale de atribuire a gestiunii serviciului;
 - respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a tarifelor, în conformitate cu normele cadru.

A.R.R. - Autoritatea Rutieră Română - este autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul de transport public local de călători și are în principal următoarele atribuții:

- acordă operatorilor de transport rutier licențe de transport, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 109/2005, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 102/2006, cu modificările ulterioare;
- monitorizează și controlează respectarea de către operatorii de transport a condițiilor impuse prin licențele de transport, precum și prin reglementările legale în vigoare privind transportul rutier;
- asigură corelarea programelor de transport de persoane județene cu programele de transport de persoane interjudețene și internaționale în vederea aprobării lor de către consiliile județene;
- participă la comisiile paritare pentru atribuirea licențelor de traseu pentru transportul public local de persoane prin curse regulate pe trasee județene, în conformitate cu prevederile prezentei legi;
- elaborează, în conformitate cu prevederile prezentei legi, precum și ale legilor în vigoare, regulamente-cadru și caiete de sarcini-cadru pentru efectuarea transportului public local, cu excepția transportului public pe căile navigabile interioare, a transportului în regim de taxi și în regim de închiriere și a transportului cu metroul;
- emite licențe de traseu în transportul public județean de persoane prin curse regulate în baza hotărârilor comisiei paritare formate din reprezentanții consiliului județean și reprezentanții agenției A.R.R. din județul respectiv;

A.N.R.E. - Autoritatea Națională de Reglementare a Energiei - este autoritatea administrativă autonomă cu personalitate juridică și patrimoniu propriu, având ca obiect de activitate elaborarea, stabilirea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, precum și a gazelor naturale, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor;

ANRGN - Autoritatea Națională de Reglementare a Gazelor Naturale - este autoritatea competentă în sectorul gazelor naturale este, instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, aflată în coordonarea primului-ministru, independentă din punct de vedere decizional, care își desfășoară activitatea în baza regulamentului propriu de organizare și funcționare.

ANPM - Agenția Națională pentru Protecția Mediului - are competențe în implementarea la nivel național a politicilor, strategiilor și a legislației în domeniul protecției mediului;

GNM - Garda Națională de Mediu - este responsabilă de asigurarea controlului implementării politicii Guvernului de aplicare a legislației naționale armonizate cu cea comunitară în domeniul protecției mediului;

Administrația Națională „Apele Române” (ANAR) – este o instituție publică de interes național cu personalitate juridică, finanțată din venituri proprii, aflată în coordonarea autorității publice centrale din domeniul apelor, respectiv MMP. ANAR are în structura sa 11 Administrații Bazinele de Apă, organizate pe bazine hidrografice, Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor și Exploatarea Complexă Stânca Costești.

ANAR administrează apele din domeniul public al statului și infrastructura Sistemului Național de Gospodărire a Apelor formată din lacuri de acumulare, diguri de apărare împotriva inundațiilor, canale, derivații interbazinale, prize de apă și alte lucrări specifice, precum și infrastructura sistemelor naționale de veghe hidrologică, hidrogeologică și de monitorizare a calității resurselor de apă aflate în patrimoniul său, în scopul cunoașterii și a gestionării unitare pe ansamblul țării, a resurselor de apă de suprafață și subterane.

Strategia națională stă la baza fundamentării, elaborării și implementării Planului multianual de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice.

Planul multianual de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice are scopul de a asigura extinderea, modernizarea și eficientizarea serviciilor comunitare de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora la standarde europene, în conformitate cu angajamentele aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice, asumate de România prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, semnat de România la Luxemburg la 25 aprilie 2005, ratificat prin Legea nr. 157/2005. Planul multianual de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice se corelează cu Planul național de dezvoltare a serviciilor comunitare de utilități publice.

2. PREZENTAREA GENERALĂ A COMUNEI SĂLIȘTEA

2.1. Localizare, accesibilitate, structură administrativă

Comuna Săliștea este amplasată în partea de sud-vest a județului Alba.

Coordonatele geografice ale comunei sunt - amplasare pe paralela 45°53'46" latitudine nordică și pe meridianul de 23°24'26" longitudine estică. Situată la o distanță de circa 26 km de reședința de județ Municipiul Alba Iulia, la 22 km de orașul Sebeș. Teritoriul comunei se întinde pe o suprafață de 6.011 ha, făcând parte din categoria comunelor de gradul III, conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național.

Comuna Săliștea are în componență patru sate – Săliștea, Săliștea-Deal, Tărtăria și Mărgineni. Conform datelor de la recensământul din 2011, comuna Săliștea avea o populație de 2.197 locuitori.

Satul Săliștea este străbătut de DJ 705 E pe direcția Tărtăria-Săliștea Deal, urmat de DC57 până la satul Mărgineni, la o distanță de 5 km față de DN 7 și calea ferată Alba Iulia – Simeria.

Satul Tărtăria este amplasat pe DJ 705 E și pe drumul comunal care coboară în sat, în partea de nord a comunei, la o distanță de 3,5 km de satul Săliștea.

Satul Mărgineni se află în partea de sud a comunei, la o distanță de 12 km,

Satul Săliștea-Deal este amplasat în partea de sud-est a comunei la o distanță de 2,5 km.

Comuna Săliștea se învecinează cu:

- Comuna Blandiana în partea de nord;
- Comuna Vințude Jos în partea de nord-est;
- Orașul Cugir în partea de vest;
- Comuna Pianu în partea de est;
- Comuna Șibot în partea de nord-vest;

Principalele căi de acces către comuna Săliștea:

- DJ 705 E – DN – Tărtăria – Săliștea-Deal;
- DJ 705 B – Vinț -Tărtăria;
- DC 218 – Vinerea – Săliștea;

Comuna Săliștea dispune de conexiune feroviară directă – Halta Tărtăria.

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

Suprafața comunei Săliștea este de 6.011 ha:

Destinație	Suprafață - ha
Total	6.011
Intravilan	283,64
Extravilan	5.727,36
Teren agricol	3.350
Teren arabil	1.522
Pășuni	1.159
Fânețe	621
Păduri	2.036
Livezi și pepiniere pomicole	59
Vii și pepiniere viticole	19
Luciu de apă (bălți)	253
Teren neagricol	2.661
Teren ocupat de construcții	65
Căi de comunicații și căi ferate	113
Terenuri degradate și neproductive	166

Sursa: Registru Agricol- Primăria Săliștea -2021

2.2.Elemente ale cadrului natural

2.2.1.Relief

Relieful comunei Săliștea cuprinde două forme de relief: zona de luncă și terase joase ale râului Mureș și afluenților acestuia și zona de terase înalte și podiș, iar în partea de sud zona de dealuri, relief fragmentat de afluenți și pâraie de munte.

Pe teritoriul comunei întâlnim:

- Dealuri mici – Munceii Rotunzi – 341,6 m, Dealul Mare – 452 m, Dealul Ciorii – 424,2 m, Dealul Calului și al Bercului – 399,2 m;
- Dealuri mai înalte – Văratecul – 630m, Glodul, Coasta Rachiții, La Halm cu cote de 700-900 m;

Alte forme de relief sunt podișul Doba Mică și Doba Mare.

Zone cu riscuri naturale:

Zone inundabile

Principala zonă inundabilă este partea de confluență a pârâului Cioara cu Mureșul, dar și zona pârâului Fremanu.

Văi torențiale

Văile torențiale – circa 30 ha, reprezintă un alt risc natural, pericol care se manifestă pe următoarele văi:

- Valea Pietroasa;
- Valea Hotarului;
- Pârâul Freman, pe cursul superior;
- Valea lui Stan;
- Pârâul Ghișagu;
- Valea Leii, pe cursul superior;

Alunecări de teren

Se manifestă în zona Tărtăria – în Deal, versant sudic, zona Săliștea-Dealul Ciorii, versant nord-vestic, zona Săliștea-Dealul Copacilor, versantul vestic.

Eroziuni de maluri

Aceste riscuri apar pe malul stâng al râului Mureș, în zona haltei Tărtăria și pe cursul inferior al pârâului Cioara.

Zone mlăștinoase

Se întâlnesc în zona de luncă a râului Mureș, la confluența cu pârâul Cioara.

2.2.2.Hidrografie

Teritoriul comunei Săliștea face parte din bazinul râului Mureș. Principala apă curgătoare ce străbate teritoriul comunei este Valea Archișului (Cioara) care are un bazin hidrografic ce se suprapune peste cea mai mare parte a teritoriului comunei. Valea Archișului produce frecvent inundații ale gospodăriilor. Cel mai important afluent pe partea dreaptă este pârâul Fremanu.

2.2.3.Clima

Clima în zona comunei Săliștea este direct influențată de dispunerea altitudinală a principalelor forme de relief care își pun amprenta asupra distribuției maselor de aer în zonă.

Beneficiind de un climat temperat-moderat, cu frecvente perioade de încălzire în timpul iernii, cu primăveri timpurii și cantități medii de precipitații. Temperaturi medii anuale între 5-9°.

Precipitațiile sunt caracterizate prin cantități anuale de peste 600 mm, atingând maximul în perioada mai-iunie și minimumul în perioada februarie-martie.

Stratul de zăpadă persistă circa 30-50 de zile/an în zona culoarului și 50-80 de zile/an pe dealurile înalte din partea sudică a comunei. Primul îngheț se produce aproximativ în jurul datei de 16 octombrie, ultimul în 16 aprilie, iar durata intervalului fără îngheț este de circa 180 de zile.

Vânturile au ca direcție dominată sud – vest, de-a lungul văilor mai mari, nord-est și cea de vest, cu o viteză medie de 5,8 m/. În general vitezele vânturilor sunt mici iar calmul atmosferic are un procent de 56%.

2.3.Scurt istoric

Comuna Săliștea este formată din satele Săliștea, Săliștea-Deal, Tărtăria și Mărgineni.

Prima atestare documentară a localității, ca vatră de sat, există din data de 4 noiembrie 1310 când regele Carol Robert a dăruit Comitatului Reverin din Vințu de Jos, satul Archișul Românesc. Alături de această vatră, apare satul Drejman, atestat la data de 29 iunie 1375 printr-un document emis la Sibiu. Cele doua vetre au fost numite după văile Archiș și Drejman.

Din punct de vedere administrativ, veacuri de-a rândul, satul de reședință s-a numit Cioara, până în anul 1965, când printr-o hotărare, în baza D.C.S.nr.799/1964, i-a fost atribuită denumirea de Săliștea, care creează multe confuzii deoarece există multe localități în țară cu această denumire.

Satul Cioara atestat la 23 mai 1458 s-a format prin unirea celor două vetre Archiș și Drejman, în jurul curții familiei nobiliare Barcsay, care prin cei doi fii Ioan și Ladislau ai Elisabetei, în documentul datat 3 martie 1340 apar ca moștenitori ai moșiei Archișul Român.

Într-un document emis la Turda în 14 aprilie 1508, familia Barcsay, pe lângă proprietățile din comitatul Hunedoara și comitatul Alba, dețineau Cioara, Archiș și Drejman.

Dovada a locuirii acestei vetre strămoșești cu două secole înainte de Hristos stau vestigiile ale culturii dacice descoperite aici. Ele constau într-o placă de argint, un lanț de argint și două

coliere din argint. Tezaurul a fost descoperit întâmplător de către locuitorul Matei a lui Ștefan Molodeț, în anul 1820 și în prezent se află la Muzeul de Artă din Viena.

Dovezi asemănătoare se dețin și pentru satul Tărtăria unde s-au descoperit niște tăblițe din lut inscripționate, care dovedesc locuirea acestui teritoriu încă din anul 5500 î.d.H. În decursul veacurilor și aceasta localitate a avut mai multe denumiri: Totaria, Tortar(cuvânt tradus = iad sau infern), cunoscându-se evenimentele de instalare a taberei de tătari care produceau pagube populației băștinase. Sub actuala denumire este atestată documentar din anul 1241.

Satele Mărgineni și Săliștea-Deal sunt atestate documentar din zilele noastre, respectiv din anul 1951, până atunci fiind cătunele satului Cioara.

Cătunul Băieș, numit Săliștea-Deal din anul 1951, a fost populat din vremuri străvechi cu lucratori pentru spălătoriile de nisipuri aurifere și producere de cărbune de lemn. După ce aceste îndeletniciri nu au mai fost practicate, locuitorii satului au început să confecționeze corfe din alun, mături din mesteacăn și alte obiecte din lemn. În prezent, ei se ocupă și cu agricultura.

Locuitorii satului Mărgineni, sat constituit din anul 1951, din grupurile de case de pe dealurile sudice ale comunei: Văratec, Sentea, Deal, Alunei și Glodu sunt foarte buni crescători de animale și agricultori, ocupându-se cu exploatarea fânețelor și a livezilor. Pe teritoriul acestui sat se află Schitul Afteia, străveche vatră monahală ce și-a avut drept început altarul de mulțumire ridicat după biruința oștilor creștine împotriva cotropitorilor turci, în lupta de pe Câmpul Pîinii, din anul 1479.

Tăblițele de la Tărtăria

Săpăturile arheologice efectuate în anul 1961, pe malul stâng al râului Mureș, în apropierea haltei CFR Tărtăria, sub conducerea istoricului și arheologului clujean Nicolae Vlăsa, au fost scoase la iveală vestigii ale unei culturi străvechi care determină modificări majore în ceea ce privește ierarhia originii scrisului.

Situat pe coordonatele 45⁰ 55` nord și 23⁰ 25` est, complexul magico religios, aparținător culturii Turdaș, dispus pe patru straturi de diferite grosimi, a oferit surprize în îmbogățirea istoriei.

Cu ocazia acestor săpături au fost descoperite pe lângă alte obiecte prețioase, trei tăblițe de lut ars, din care una cu o scenă de vânătoare, iar două cu semne dispuse în mai multe registre, ce sunt interpretate ca o scriere rudimentară. Ele au fost datate inițial ca având o vechime de aproximativ 3000 de ani î.e.n. fiind deci mai vechi cu un mileniu decât cele de la Uruk și Djemet Noar, componente ale scrierii sumeriene.

Cercetătorul Constantin N. Bărbulescu apreciază că așezarea Tărtăria este prima reședință regală din lume, în urma descifrării inscripțiilor de pe tăblițe, comparate cu alte grafii asemănătoare din Mesopotamia, India, Asiria, iar datarea ar fi din 6000-6500 î.H. Pe tăblița rotundă, având diametrul de 6.6 cm, arată cercetătorul, apare BADTABIRA ce în traducere înseamnă „Orașul de la poarta de acces a marelui rege care conduce cele patru districte ale țării care vorbește și trăiește în casa de lângă apă”(vezi Mures).

După 42 de ani de la descoperirea lor, în data de 22 iunie 2003, la mică distanță de locul în care au fost descoperite, la intersecția drumului comunal Săliștea-Tărtăria cu șoseaua națională Deva-Sibiu, a fost inaugurat un monument al Tăblițelor, la inițiativa Fundației Dacia Revival din New York condusă de dr. Napoleon Săvescu, cu contribuția Consiliului Județean Alba, Consiliului Județean Hunedoara, Prefectura Alba, Consiliul local Săliștea în frunte cu primarul Ioan Stuparu și viceprimarul Ioan Munteanu. Monumentul este realizat dintr-un bloc masiv de

andezit de câteva tone, nefasonat, pe care sunt reproduse cele trei tăblițe și așezate pe un soclu din beton placat cu marmură, fiind realizat de către sculptorul Ioan Seu din Deva.

La inaugurarea monumentului au participat delegații de cercetatorii invitați la cea de-a patra ediție a Congresului Internațional de Decalogie desfășurat la București și încheiat la Tărtăria, având ca tema: CEL MAI VECHI MESAJ SCRIS DIN LUME: „TĂBLIȚELE DE LA TĂRTĂRIA”. Au fost prezenți cercetatori din SUA, Franța, Germania, Italia, România, oficialități din județele Alba și Hunedoara, un numeros public local și din localitățile învecinate.

În anul 2005 a fost înființată în satul Tărtăria „Asociația Cultural Științifică Tărtăria-22 iunie 2003”. Asociația își propune în principal să desfășoare activități de popularizare și cunoaștere a descoperirii Tăblițelor de la Tărtăria, inițierea unor proiecte și programe care să pună în valoare această descoperire, păstrarea și perpetuarea marilor valori materiale și spirituale prezente în vatra satului Tărtăria (etica familiei țărănești, obiceiuri de viață, datini, credințe, folclor, port etc.), continuarea săpăturilor arheologice la Tărtăria, permanentizarea sitului arheologic, editarea unor materiale publicitare și informatice care să introducă circuitul local în circuitul mondial al valorilor.

Monumente și situri arheologice

Așezare din epoca neolitică Cultura Turdaș – Petrești – Coțofeni

Localizare – 01 A. 077 sat Tărtăria, la 0,2 km nord-est de halta CFR, la Gura Luncii.

La Gura Luncii, culturile Turdaș și Petrești s-au dezvoltat în paralel o lungă perioadă de timp. Conviețuirea culturilor Turdaș-Petrești se încheie prin generalizarea treptată a culturii Petrești, sub forma unor așezări de mare întindere și cu o densă locuire.

Primele date cu privire la tipul și caracterul locuințelor atribuite culturii Petrești, au fost oferite de săpăturile efectuate în anii 1942 – 1943 la Tărtăria. Printre descoperirile de aici se numără și ceramică pictată ce aparține culturii Petrești. Mormintele descoperite la Tărtăria atestă practicarea ritualului inhumăției în poziție chircită.

Săpăturile arheologice au fost conduse de K. Horedt în perioada 1942-1943 și de N. Vlăssă în anul 1961. Descoperirile arheologice sunt păstrate la Muzeul de istorie al Transilvaniei de la Cluj-Napoca.

Monumente și ansambluri de arhitectură

Săliștea - Biserica de lemn Sfinții Arhangheli

Biserica aparține fostei Mănăstiri Cioara, fiind construită în anul 1798 și repictată în anul 1830 de către Simon Zugravul din Laz.

Amplasată la o distanță de circa 1 km de satul Săliștea, în Valea Archișului, pe pământul vechii așezări dispărută Volahkarhis. Istoria biserici este legată de răscoala românilor din Transilvania din secolul al XVIII-lea, condusă de călugărul Sofronie. Focar de rezistență românească, așezământul monastic din Plăișorul Cioarei, este distrus în repetate rânduri de reprezentanții conducerii politice.

Avariat, în jurul anului 1757, este refăcut, dovada fiind clopotul mănăstirii ce datează din anul 1763.

Numeroase mărturii demonstrează legăturile cu sudul zonei montane, cum sunt cărțile provenite de aici – Pravila lui Matei Basarab, Penticostar, Râmnic - 1743, Mărgăritare, București – 1746, Octoih, bucurești – 1746 etc.

La sfârșitul secolului la XVIII-lea, este nevoie să se înlocuiească biserica veche din satul Săliștea (Cioara cum se numea pe atunci). În această situație, este construit actualul lăcaș, în incinta vechiului cimitir folosindu-se materialul recuperat de la vechiul lăcaș mănăstiresc distrus din nou în anul 1788.

Tărtăria

În anul 1910 biserica veche este demolată. Cu această ocazie este recuperată icoana Arhanghelilor Mihail și Gavril, semnată de Tudor Zugravu.

Mărgineni

Mănăstirea Afteia este o străveche vatră monahală, ale cărei începuturi pot fi stabilite în cea de-a doua jumătate a secolului al XV-lea. Potrivit tradiției locului, prima bisericuță s-a ridicat aici după lupta de pe Câmpul Pâinii, din anul 1479, când cötropitorii turci au fost biruiți de oștile creștine. În timpul luptei, mulți localnici (bătrâni, femei și copii) s-au refugiat la Plăișor. După câștigarea luptei, drept mulțumire adusă lui Dumnezeu, satele învecinate au ridicat în acel loc un Altar.

Cel mai vechi document care menționează Mănăstirea Afteia este acela care atestă încercarea nereușită a unui dregator din Vințu de a-l prinde pe un călugăr "neunit" din hotarul Cioara, eveniment petrecut în Duminica Floriilor, în anul 1757, când au fost dăramate biserica și chiliile. Mai multe însemnări ale unor slujitori ai schitului, notate pe cărț de slujbă, pe icoane și pe clopote (1756-1771), dovedesc faptul că așezământul monahal de la Plăișor a fost ulterior refăcut.

Însemnarea preotului Nicolae Bența, din Cioara, făcută cândva între anii 1840-1851, pe cartea "Îndreptarea legii" (Târgoviște - 1652), măarturisește următoarele: "Această sfânta și dumnezeiască Pravilă este a sfintei biserici greco-orientale din Cioara, rămasă de la mănăstirea din Plaiul Cioarei, care s-a stricat de la 1786, prin zavistia uniților de pe acel timp. Această mănăstire, de cand s-a sfințit nu avem documente, fără cei bătrani spun că moșii și strămoșii lor le-au povestit că au pomenit-o și că a fost bogată și a fost închinată la mănăstirea din Țara Românească, de la Cozia."

Un document păstrat în arhivele din Viena afirmă că Schitul din Cioara a fost dăramat în data de 23 iunie 1786. După această a doua dăramare a schitului, terenul vetrei mănăstirești de la Plăișor a ajuns în posesia unor locuitori. La sfârșitul secolului al XVIII-lea, fiind necesar să se înlocuiască biserica din satul Cioara, cu materialul recuperat de la locașul distrus în anul 1786, se construiește în cimitirul vechi, un nou locaș de rugăciune.

În anul 1904, plin de râvnă și dragoste de cele sfinte, preotul Constantin Oancea a ridicat un paraclis de zid, pe locul fostului așezământ monahal. În anul următor, același părinte a înalțat și o cruce de lemn, pe care a făcut însemnarea că "s-a ridicat de românii din Cioara, în locul fostei Mănăstiri Afteia (Plăișorul Cioarei), desființată în anul 1788".

În anul 1924, preotul Constantin Oancea solicita Arhiepiscopiei reînființarea schitului, pentru care propune, ca viețuitor monah, pe George Mânăilă, din satul Cioara. Primind binecuvântarea episcopală, părintele deschide locașul monahal, așezat sub ocrotirea Sfinților Împărați Constantin și Elena. În data de 5 februarie 1927, localnica Salomia Pop (Prodan) donează terenul vetrei mănăstirești din Plăișor.

În data de 6 iunie 1930, pe culmea dealului existau deja un paraclis de zid și câteva chilii. Biserica ce se dorea a fi zidită urma să aibe zece metri lungime, șase metri lățimeși o turlă mare

centrală. În anul 1933, arhitectul Octavian Mihașan, din Alba Iulia, întocmește planul bisericii, în stil bizantin, ținând seama de dimensiunile stabilite în ziua de 6 iunie 1930.

În data de 15 iulie 1934, parohia Cioara încheie un contract pentru construirea bisericii, iar în data de 22 iulie 1934 are loc sfințirea pietrei de temelie. În data de 12 august 1935 au fost așezate, pe biserica, Sfintele Cruci, cea de pe turăa fiind dăruită de preotul Constantin Oancea și de soția lui, Valeria.

Sfințirea bisericii Schitului Afteia a fost săvârșită în data de 21 mai 1952, de către episcopul Veniamin Nistor, starețul Catedralei din Alba Iulia, ca delegat al episcopului Ardealului și Hunedoarei. În anul 1965, acoperișul de lemn al bisericii a fost înlocuit cu unul de tablă zincată. În anul 1978, întregul corp al bisericii a fost placat cu siță de brad. În anul 1979, interiorul bisericii a fost zugrăvit în fresca, de către Nicolae Gavrileanu și echipa sa, din Suceava. Catapeteasma a fost și ea înlocuită, una din stejar luându-i locul.

În anul 1988 s-a început construcția paraclisului de vară. Lângă acest paraclis au fost așezate osemintele ctitorilor, preotul Constantin Oancea și monahul Ghenadie Mănăilă. Între anii 1947-1951 s-a ridicat o casă din lemn de brad, pe fundație de piatră, compusă din trei camere și o bucatărie cu pivniță. Între anii 1986-1988, această clădire a fost renovată și mărită.

În anul 1952, vreme de patru luni (mai-august), prin detașare de la Mănăstirea Prislop, în paraclisul de la Mănăstirea Afteia a slujit ieromonahul Dometie Manolache. În anul 1986, preotul Iosif Paven a fost așezat paroh al satului Mărgineni și slujitor la altarul Schitului Afteia. Acesta a împlinit cu aleasă daruire slujirea la schit. După rânduirea preotului Simion Boboia, călugărit Sofronie, la Schitul Tet (județul Alba), a fost călugărit și preotul Iosif Paven (Ioan), încredintându-i-se funcția de stareț. Între anii 2000-2002, în afara incintei schitului s-a ridicat o clădire cu două etaje, pentru găzduirea pelerinilor. Biserica de lemn a mănăstirii a fost demolată. Pe locul ei s-a construit o nouă biserică de zid.

3.OBIECTIVELE SPECIFICE SECTORULUI SEVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

H.G. nr. 246/2006 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind accelerarea serviciilor comunitare de utilități publice stabilește obiectivele specifice fiecărui tip de serviciu în legătură cu care autoritățile administrației publice locale exercită competențe exclusive în temeiul Legii – cadru a descentralizării și al Legii nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată.

3.1.Serviciul de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor reziduale

Obiective specifice

Respectarea obligațiilor asumate în cadrul Tratatului de Aderare la Uniunea Europeană impune ca în cadrul perioadelor de tranziție acordate României să se realizeze conformarea deplină la Directivele Uniunii Europene pentru sectorul de mediu, respectiv:

- Conformarea cu Directiva U.E. 91/271/CEE (transpusă în legislația națională prin HG 352/2005 și modificată prin HG 188/2002), privind colectarea și epurarea apelor uzate urbane și evitarea deversării apelor reziduale neepurate în apele curgătoare naturale;
- Conformarea cu Directiva U.E. 98/83/EC privind calitatea apei destinate consumului uman (transpusă în legislația națională prin Legea 458/2002 cu privire la apa potabilă, completată și modificată prin Legea 311/2004).

Serviciul public de alimentare cu apă, canalizare și epurare a apelor reziduale este reglementat prin Legea nr.241/2006 care abrogă O.G. nr. 32/2002 privind organizarea și funcționarea serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 241/2006, cu modificările și completările ulterioare. Serviciile de alimentare cu apă și de canalizare se află sub conducerea, coordonarea și responsabilitatea autorității administrației publice locale și asigură alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor reziduale pentru toți utilizatorii de pe teritoriul localității deservite.

Serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare cuprinde totalitatea activităților de utilitate publică și de interes economic și social general, având scopul de captare, tratare, transport și distribuire a apei potabile sau industriale tuturor utilizatorilor de pe teritoriul județului, respectiv de colectare, transport, epurare și evacuare a apelor uzate, a apelor meteorice și a apelor de suprafață.

Înființarea, organizarea și funcționarea serviciului public de alimentare cu apă și canalizare, de către autoritățile administrației publice locale, în general și de către Consiliul Local Săliștea, în special, trebuie să asigure atingerea obiectivelor specific legate de asigurarea calității apei potabile furnizate populației.

În acest scop, la realizarea sistemelor de alimentare cu apă, canalizare și epurarea a apelor reziduale, autoritățile administrației publice locale trebuie să țină seama de noile reglementări adoptate la nivel național în vederea respectării standardelor de calitate a apei potabile (Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 188/2002 pentru aprobarea unor norme privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor reziduale, cu modificările și completările ulterioare).

Calitatea apei

Sunt considerate ape potabile toate apele de suprafață din care se captează apa pentru consumul uman și care se transportă prin rețele de distribuție pentru uz public. Cerințele de calitate pe care apele dulci de suprafață destinate potabilizării trebuie să le îndeplinească, sunt

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

reglementate, prin HG nr. 100/2002 care aprobă Normele de calitate pe care trebuie să le îndeplinească apele de suprafață utilizate pentru potabilizare, NTPA-013, prevăzute în anexa nr. 1 și Normativul privind metodele de măsurare și frecvența de prelevare și analiză a probelor din apele de suprafață destinate producerii de apă potabilă, NTPA - 014, prevăzute în anexa nr. 2.

Totodată, HG 100/2002 transpune următoarele acte normative comunitare:

a) *Directiva Consiliului nr. 75/440/CEE privind cerințele de calitate pentru apa de suprafață destinată preparării apei potabile în statele membre, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 194/1975;*

b) *Directiva Consiliului nr. 79/869/CEE privind metodele de măsurare și frecvențele de prelevare și analiză a apelor de suprafață destinate preparării apei potabile în statele membre, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 271/1979.*

Apele de suprafață se clasifică, în funcție de valorile limită, în 3 categorii: A1, A2 și A3

Fiecărei categorii îi corespunde o tehnologie standard adecvată de tratare:

Categoria A1

- Tratare fizică simplă și dezinsecție (ex.: filtrare rapidă și dezinsecție).

Categoria A2

- Tratare fizică normală, chimică și dezinsecție (ex.: preclorinare, coagulare, floclulare, decantare, filtrare, dezinsecție).

Categoria A3

- Tratare fizică, chimică avansată, perclorare și dezinsecție (ex.: clorinare intermediară, coagulare, floclulare, decantare, filtrare prin adsorbție (pe cărbune activ), dezinsecție (ozonizare, clorinare finală).

Responsabilitățile autorităților locale în procesul gestionării serviciilor de alimentare cu apă și canalizare

Atât autoritățile administrației publice care exercită competențe legate de crearea cadrului necesar pentru funcționarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare, cât și operatorii care expozitează sistemele aferente acestora trebuie să asigure atingerea standardelor de calitate ale apei potabile astfel încât sănătatea utilizatorilor deserviți să fie protejată de efectele adverse ale contaminării apei destinate consumului uman.

În acest context, autoritățile administrației publice locale – Consiliul Local Săliștea, trebuie să aibe în vedere faptul că asigurarea furnizării de apă și ceințelor de calitate a apei destinate consumului uman presupune:

- Construirea rețelilor de transport și de distribuție a apei potabile;
- Implementarea unui sistem de monitorizare a calității apei potabile la nivel local;
- Implementarea îmbunătățirilor tehnologice la stația de tratare a apei;
- Generalizarea contorizării;

Costurile înlocuirii instalațiilor interioare trebuie acoperite de către proprietari, ceea ce implică un cost suplimentar. Pentru îndeplinirea în timp a acestor înlocuiri, trebuie introduce stimulente pentru proprietari.

O problemă importantă din zona serviciului de alimentare cu apă și canalizare constă în construirea sistemelor de colectare, canalizare, epurare și evacuare (rețele de canalizare, colectoare, stații de epurare a apelor reziduale, stații de pompare ș.a.) pentru a se atinge

conformitatea tehnică cu aquis-ul comunitar privind epurarea apei reziduale. În același timp, constrângerile importante sunt direct legate de finanțarea insuficientă în raport cu necesarul mare de investiții identificat.

Costurile foarte mari sunt generate de necesitatea de a:

- Extinde/moderniza sistemele de alimentare cu apă;
- Extinde/înființa sistemele de canalizare și epurare a apelor reziduale;

Întrucât investițiile ce trebuie realizate în acest domeniu se vor reflecta într-o creștere a tarifelor pentru furnizarea/prestarea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, este necesar să se ia în calcul faptul că apa potabilă nu poate fi privită ca o marfă ci ca o componentă vitală a necesităților umane. În acest context, măririle de tarif pentru acest serviciu trebuie limitate la nivelul suportabilității populației dar, în același timp, trebuie să stimuleze economia și reducerea consumului.

Infrastructura de apă potabilă și apă uzată în comuna Săliștea

Comuna Săliștea dispune de rețea de alimentare cu apă potabilă care are o vechime de circa 19 ani. Alimentarea cu apă a populației este asigurată și din surse proprii, puțuri săpate de tip fântăni, alimentate din pânza freatică și construite de localnici din piatră sau beton.

Rețeaua de alimentare cu apă deservește satele Săliștea, Săliștea-Deal și Tărtăria. Satul Mărgineni nu dispune de rețea de alimentare cu apă ca urmare a amplasării în zonele înalte și prin numărul redus de gospodării.

La nivelul anului 2017, numărul de abonați, la rețeaua de alimentare cu apă, se ridică la 841:

- Săliștea – 463 abonați,
- Tărtăria – 105 abonați,
- Săliștea-Deal – 273 abonați,

Prețul pentru m³ de apă era de 3,3 lei.

Rețeaua de distribuție a apei dispune de trei rezervoare:

- 300 m³ – amplasat în extravilanul satului Săliștea;
- 156 m³ – amplasat în extravilanul satului Tărtăria;
- 100 m⁰ – amplasat în extravilanul satului Săliștea-Deal;

La nivelul anului 2021, numărul de abonați, la rețeaua de alimentare cu apă, se ridică la 896:

- Săliștea – 488 abonați,
- Tărtăria – 129 abonați,
- Săliștea-Deal – 279 abonați,

Prețul pentru m³ de apă este de 4,02 lei +TVA.

În baza Hotărâri Consiliului Local Săliștea nr. 54/29.08.2019, s-a aprobat înregistrarea în domeniul public al comunei și delegarea gestiunii serviciilor publice de canalizare către Operatorul Regional S.C. Apa C.T.T.A. S.A. Alba, a obiectivului de investiție, “Rețea de canalizare și stație de epurare în localitățile Săliștea și Tărtăria, comuna Săliștea, județul Alba”.

Infrastructura de canalizare și epurare ape uzate în comuna Săliștea

Sistemul de canalizare reprezintă infrastructura publică de colectare, epurare și evacuare a apelor uzate și a apelor pluviale, care este format din:

- canale colectoare,
- rigole,
- conducte,
- sistem de pompare,
- stații de epurare,
- sisteme de evacuare.

În acest moment, comuna Săliștea dispune de rețea de canalizare în sistem centralizat, care să asigure colectarea apelor uzate, inclusiv epurarea lor, prin intermediul a două stații de epurare. Pentru satul Mărgineni se păstrează decizia unui sistem de canalizare prin utilizarea foselor septice.

În baza Hotărâri Consiliului Local Săliștea nr. 54/29.08.2019, s-a aprobat înregistrarea în domeniul public al comunei și delegarea gestiunii serviciilor publice de canalizare către Operatorul Regional S.C. Apa C.T.T.A. S.A. Alba, a obiectivului de investiție, "Rețea de canalizare și stație de epurare în localitățile Săliștea și Tărtăria, comuna Săliștea, județul Alba".

Rețeaua de canalizare a localităților Săliștea și Tărtăria, cu o lungime totală de 15.071 m cu următoarele diametre:

- conductă canalizare (gravitațională) PVC KGEM Dn 250 mm = 11.777 m;
- conductă refulare apă uzată PEHD Dn 110 mm = 3.294 m.

Stații de pompare ape uzate - sunt prevăzute 6 stații de pompare a apelor uzate (2 în Tărtăria denumite SP1 și SP2 și 4 la Săliștea denumite SP1, SP2, SP3, SP4), fiecare stație de pompare fiind echipată cu 2 pompe(1A+1R) și tablou de comandă:

Tărtăria:

SP1: $Q_{max} = 20 \text{ mc/h}$, $H_{max} = 50 \text{ mH}_2\text{O}$

SP2: $Q_{max} = 2 \text{ mc/h}$, $H_{max} = 17 \text{ mH}_2\text{O}$

Săliștea:

SP1: $Q_{max} = 5,5 \text{ mc/h}$, $H_{max} = 15 \text{ mH}_2\text{O}$

SP2: $Q_{max} = 2,5 \text{ mc/h}$, $H_{max} = 10 \text{ mH}_2\text{O}$

SP3: $Q_{max} = 2,5 \text{ mc/h}$, $H_{max} = 10 \text{ mH}_2\text{O}$

SP4: $Q_{max} = 1,5 \text{ mc/h}$, $H_{max} = 8 \text{ mH}_2\text{O}$

Stația de epurare, pentru epurarea apelor uzate provenite din localitățile Săliștea și Tărtăria - a fost prevăzută o stație de epurare, amplasa pe malul pârâului Archișului Românesc (Valea Ciorii) care preia apele uzate din cele 2 localități. Dimensionată pentru un număr de 2000 LE și un consum de 120 l/LE. capacitatea de prelucrare a debitelor de ape uzate:

$Q_{zi \text{ med}} = 230 \text{ mc/zi}$;

$Q_{zi \text{ max}} = 299 \text{ mc/zi}$ (3,5 l/s);

$Q_{o \text{ max}} = 34,26 \text{ mc/h}$ (9,5 l/s).

Stația de epurare este compusă din:

Treapta de preepurare mecanică:

- cămin de admisie - echipat cu grătar des de unde se desprinde și conducta By-pass;

- separator de grăsimi și deznisipator - echipat cu un container pentru nisip și priză de apă pentru spălare;
- stație de pompare-egalizare a apelor uzate;

Treapta de epurare biologică - este un container izolat, suprateran, compartimentat astfel:

- Decantor primar: tip vertical $Q_n = 15$ mc/h, prevăzut cu serpentină și pompă de evacuare a nămolului;
- Bazin anoxic: $V = 16$ mc, echipat cu mixer;
- Bazin aerob: 2 compartimente de aerare de $V = 16$ mc fiecare echipate cu pompe air-lift;
- Decantor secundar vertical: cu debit maxim $Q_n/\text{decantor} = 20$ mc/h, prevăzut cu 2 pompe air-lift;
- Cămin dezinfectie- cu hipoclorit de sodiu;
- Cămin măsurare debit: canal Parshall prevăzut cu senzor ultrasonic de măsurare a debitului;
- Cămin de evacuare apă epurată: cu conductă PVC Dn200mm, $L = 200$ m.

Treapta nămolului:

- Bazin de stocare și îngroșare nămol primar și în exces: $V = 16$ mc;
- Instalatie de deshidratat nămol tip filtru cu saci și instalație dozare polielectrolit;
- Sistem SCADA.

În conformitate cu: Hotărârile Consiliului Local al comunei Săliștea nr. 54/29.08.2019, nr. 63/25.09.2019 și nr 10/30.01.2020 și a actului adițional nr. 41-3 la Contractul de Delegare a Gestiunii Serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare bunurile care au făcut parte din protocolul de delegare cuprind

- Rețea canalizare menajeră Săliștea PVC KGEM Dn 250 mm = 7803m
- Cămine vizitare 218 buc.

- Rețea canalizare menajeră Tărtăria PVC KGEM Dn 250 mm = 3974m
- Cămine vizitare 111 buc.

- Stații pompare apă uzată:

Tărtăria:

SP1: $Q_{\max} = 20$ mc/h, $H_{\max} = 50$ mH₂O

SP2: $Q_{\max} = 2$ mc/h, $H_{\max} = 17$ mH₂O

Săliștea:

SP1: $Q_{\max} = 5,5$ mc/h, $H_{\max} = 15$ mH₂O

SP2: $Q_{\max} = 2,5$ mc/h, $H_{\max} = 10$ mH₂O

SP3: $Q_{\max} = 2,5$ mc/h, $H_{\max} = 10$ mH₂O SP4: $Q_{\max} = 1,5$ mc/h, $H_{\max} = 8$ mH₂O

- Rețea refulare PEHD Dn 110 mm = 3294 mm
- Alimentare cu apă stație de epurare - țevă PEHD Dn 90mm $L = 350$ m |

- Contor apă D 50 mm 1 buc.
- Cămin vane 1 buc.
- Evacuare stație de epurare
- conductă de legătură PVC Dn 200 mm, L = 200 m
- gură de vărsare

- Stație de epurare
- Construcții
- platformă betonată
- instalații hidro-subterane
- împrejmuire stație -instalații electrice
- instalații stație
- utilaje

Monitorizarea calității apei uzate

Pentru monitorizarea calității apei uzate și a nămolului generat în procesele de tratare a apei uzate, OR are obligația să elaboreze și să implementeze planurile de acțiune pentru monitorizarea calității apei uzate și nămolului.

Prin HG nr. 188/2002 actualizată, privind condițiile de descărcare în mediul acvatic a apelor uzate se aprobă următoarele Normative:

- NTPA 002/2002 – cu privire la condițiile de evacuare a apelor uzate în rețelele de canalizare ale localităților și direct în stațiile de epurare;
- NTPA 001/2002 – cu privire la stabilirea limitelor de încărcare cu poluanți a apelor uzate industrial și orășenești la evacuarea în receptorii naturali;
- NTPA 011/2002 – norme tehnice privind colectarea, epurarea și evacuarea apelor uzate orășenești;

Epurarea apelor uzate se definește ca un ansamblu de măsuri și procedee prin care cantitățile de impurități chimice sau microbiologice sunt diminuate astfel încât apa rezultată să poată fi vărsată într-un bazin receptor (râu) fără să-i dăuneze din punct de vedere calitativ.

În urma epurării fizico-mecanice, chimice și biologice rezultă:

- ape epurate care nu mai conțin substanțe nocive;
- nămoluri care trebuie apoi prelucrate și valorificate.

Epurarea cuprinde 3 tipuri de procedee:

- Mecanice
- Chimice
- Biologice

În general, monitorizarea calității apei uzate se face în căminele de racord ale agenților economici/industriali – posibili poluatori. Frecvența de monitorizare se stabilește între OR și agentul economic în urma unui contract de descărcare-preluare ape uzate industriale.

La nevoie, OR poate să stabilească alte puncte de control, de-a lungul rețelei de canalizare, de exemplu în anumite cămine de inspecție de pe colectoare, în stațiile de pompare ape uzate (SPAU) – dacă există, etc. În rețeaua de canalizare parametrii de calitate ai apelor uzate colectate trebuie să fie comparați cu limitele stabilite prin NTPA 002.

Punctele de monitorizare a calității apei uzate la stația de epurare (SE) trebuie alese la intrarea și la ieșirea din această facilitate. La intrarea în SE parametrii de calitate ai apelor uzate trebuie să se încadreze în limitele stabilite de NTPA 002, iar la ieșirea din stație în limitele din NTPA 001. Dacă la ieșire se înregistrează depășiri la anumiți parametri, atunci OR va stabili puncte de monitorizare în interiorul SEAU, de-a lungul fluxului tehnologic pentru a identifica unde există probleme în sistemul de epurare și a le remedia.

Conform Legii 107/1996 completată și modificată prin Legea 310/2004 și Directivei Europene 91/271/CCE, preluată prin H.G. nr. 188/2002 se impune realizarea sistemului centraliza de canalizare pe traseul rețelelor de apă.

Propuneri proiecte:

1. Construire sistem de canalizare – tip fosă septică, în satul Mărgineni, Comuna Săliștea, Județul Alba.

3.2. Serviciul de salubritate a localităților

Obiective specifice

Serviciul de salubritate a localităților și gestionarea deșeurilor este organizat și funcționează în baza Legii nr. 101/2006.

În conformitate cu reglementările legislative în vigoare, serviciul public de salubritate se organizează pentru satisfacerea nevoilor populației, ale instituțiilor publice și ale agenților economici.

Implementarea în România a politicilor UE privind gestiunea deșeurilor se asigură prin Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020, aprobată prin HG nr. 870/2013 și Planul național de gestionare a deșeurilor - P.N.G.D., aprobat prin HG nr. 942/2017.

Planul Național de Gestionare a Deșeurilor, Planurile Regionale de Gestionare a Deșeurilor, cât și Planurile Județene de Gestiune a Deșeurilor, au fost elaborate în cadrul unui proces de consultare partenerială cu factorii interesați regionali, care au identificat și priorizat nevoile de investiții la nivel regional/județean în scopul îndeplinirii angajamentelor asumate pentru acest sector.

Cadrul politicii și legislației europene privind deșeurile se trasează în contextul unor politici și programe comunitare mai ample, inclusiv Programul de Acțiune pentru Mediu 7, care stabilește obiectivele prioritare ale UE, respectiv:

- Reducerea cantităților de deșuri generate;
- Maximizarea reutilizării și reciclării;
- Limitarea incinerării la materialele care nu sunt reciclabile;
- Limitarea progresivă a depozitării deșeurilor care nu pot fi reciclate sau valorificate;
- Asigurarea implementării depline a obiectivelor politicii privind deșeurile, în toate statele membre.

Deșeurile reprezintă una din problemele cele mai acute legate de protecția mediului. În fiecare an se generează mari cantități de deșuri atât din producție cât și de la populație, deșeurile municipale nepericuloase și periculoase (deșeurile menajere și asimilabile din comerț, industrie și instituții), la care se adaugă alte câteva fluxuri speciale de deșuri: deșeurile de ambalaje, deșeurile din construcții și demolări, nămoluri de la epurarea apelor uzate, vehicule scoase din uz și deșuri de echipamente electrice și electronice care au un mod de gestionare specific.

Reciclarea are un potențial mare de reducere a poluării. Consumul de energie este redus cu un sfert până la trei cincimi pentru fiecare tonă de hârtie produsă din deșuri de hârtie în loc de lemn, în timp ce poluarea atmosferică este redusă cu 75 %. Reciclarea hârtiei, cartonului și sticlei este, prin urmare, de importanță esențială.

Serviciul de salubritate include următoarele activități:

- a) pre colectarea, colectarea și transportul deșeurilor, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special;
- b) sortarea deșeurilor;
- c) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;
- d) depozitarea controlată a deșeurilor;
- e) înființarea depozitelor de deșuri și administrarea acestora;
- f) măturatul, spălatul, stropirea și întreținerea căilor publice;

- g) curățarea și transportul zăpezii de pe căile publice și menținerea în funcțiune a acestora pe timp de polei sau de îngheț;
- h) colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora unităților de ecarisaj;
- i) colectarea, transportul, depozitarea și valorificarea deșeurilor voluminoase provenite de la populație, instituții publice și agenți economici, neasimilabile celor menajere (mobilier, deșuri de echipamente electrice și electronice etc.);
- j) colectarea, transportul și neutralizarea deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației;
- k) colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor rezultate din activități de construcții și demolări;
- m) dezinsecția, dezinfecția și deratizarea.

Sistemul de salubritate este alcătuit dintr-un ansamblu tehnologic și funcțional care cuprinde construcții, instalații și echipamente specifice destinate prestării serviciului de salubritate, precum:

- a) puncte de colectare separată a deșeurilor;
- b) stații de producere a compostului;
- c) stații de transfer;
- d) stații de sortare;
- e) baze de garare și întreținere a autovehiculelor specifice serviciului de salubritate;
- f) depozite de deșuri;
- g) incineratoare;
- h) stații de tratare mecano-biologice.

În conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020, “deșeurile municipale sunt reprezentate de totalitatea deșeurilor menajere și similare acestora generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții, unități comerciale și de la operatori economici, deșuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, la care se adaugă și deșuri din construcții și demolări rezultate din amenajări interioare ale locuințelor colectate de operatorii de salubritate”. Autoritățile locale sunt responsabile pentru implementarea acestor angajamente în conformitate cu strategia națională pentru serviciile publice.

Strategia și Planul național de gestionare a deșeurilor, precum și Planul Județean de gestionare, prevăd următoarele obiective strategice:

- Dezvoltarea cadrului instituțional și organizatoric;
- Conștientizarea factorilor implicați;
- Intensificarea preocupărilor privind reducerea cantităților de deșuri generate;
- Exploatarea tuturor posibilităților tehnice și economice privind recuperarea și reciclarea deșeurilor;
- Dezvoltarea metodelor și sistemelor pentru sortarea la sursă și/sau înainte de depozitare;
- Dezvoltarea de tehnologii și facilități de tratare a deșeurilor conforme cu normele europene și naționale;
- Dezvoltarea unor tehnologii de eliminare finală a deșeurilor conforme cu cerințele europene și naționale;

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

În contextul implementării, la nivel național, a unui sistem de management integrat al deșeurilor, autoritățile administrației publice locale contribuie la atingerea obiectivelor strategice propuse de documentele menționate anterior, prin asigurarea respectării următoarelor principii la organizarea serviciilor de salubritate, precum și pe parcursul funcționării acestora:

- Protecția sănătății populației;
- Responsabilitatea față de cetățean;
- Conservarea și protecția mediului;
- Asigurarea calității și continuității serviciului;
- Dezvoltarea durabilă;

În conformitate cu dispozițiile Legii nr. 101/2006 a serviciului de salubritate a localităților, acesta se desfășoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale și presupune în principal activități legate de gestionarea deșeurilor.

În ceea ce privește salubritatea comunei Săliștea, elaborarea Strategiei Locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice se axează pe atingerea următoarelor obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației din comună;
- Susținerea dezvoltării economic-sociale a comunei;
- Promovarea programelor de dezvoltare și reabilitare a sistemului de salubritate pe baza unui mecanism eficient de planificare multianuală a investițiilor;
- Protecția și conservarea mediului;

PNGD reprezintă instrumentul care stabilește un sistem unitar pentru managementul deșeurilor menajere și prevede stabilirea graduală la nivel național a unui sistem de management al deșeurilor menajere, care constă în:

- Colectarea/colectarea selectivă;
- Transportul și transferul deșeurilor;
- Recuperarea și reciclarea anumitor fracțiuni din deșeurilor menajere cu accent pe ambalajele de plastic (PET-uri);
- Tratarea deșeurilor și neutralizarea acestora;
- Depozitarea (eliminarea finală) în depozite controlate, conform cu legislația de mediu în vigoare;

Pentru implementarea colectării selective este necesară introducerea sau modernizarea serviciului de colectare, sistemul dezvoltându-se în același timp cu procesul de conștientizare și informare a cetățenilor.

Depozitarea reprezintă principală formă de eliminare a deșeurilor menajere.

În prezent, principalele reglementări naționale referitoare la depozitarea deșeurilor menajere se regăsesc în H.G. nr. 349/2005 privind depozitarea deșeurilor. Potrivit dispozițiilor H.G. nr. 349/2005, spațiile de depozitare din zona rurală se reabilitează până la data de 16 iulie 2009 prin salubritatea zonei și reintroducerea acestora în circuitul natural sau prin închiderea acestora.

Responsabilitățile autorităților în procesul de depozitare a deșeurilor

În conformitate cu dispozițiile H.G. nr 246/2006 care adoptă Strategia Națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, autoritățile administrației publice locale în general și Consiliul Local Săliștea în special, dețin următoarele responsabilități în ceea ce privește depozitarea deșeurilor:

Urmăresc și asigură:

- Îndeplinirea prevederilor din planurile de gestionare a deșeurilor și asigură curățenia localităților prin: sistemul de colectare, transport, neutralizare, valorificare, incinerare și depozitare finală;
- Implementarea și controlul funcționării sistemului, inclusiv respectarea etapizării colectării selective a deșeurilor;
- Dotarea căilor de comunicații și a locurilor publice de colectare cu un număr sudicient de recipiente pentru colectarea selectivă a deșeurilor;
- Colectarea selectivă și transportul la timp a întregii cantități de deșeurii produse pe teritoriul localităților;
- Existența unor platforme finale pentru deșeurile colectate selectiv, dimensionate corespunzător și amenajate pentru a asigura protecția sănătății populației și a mediului;
- Interzicerea depozitării deșeurilor în alte locuri decât cele destinate platformelor stabilite prin documentațiile urbane;
- Elaborarea de instrucțiuni pentru agenții economici, instituții și populație privind modul de gestionare a deșeurilor în cadrul localităților și aducerea la cunoștință acestora prin mijloace adecvate;
- Aprobă studii și prognoze privind gestionarea deșeurilor;
- Hotărăște asocierea cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și colaborarea cu agenții economici, în scopul realizării unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor;
- Acționează pentru refacerea și protecția mediului;

Situația existentă în ceea ce privește depozitarea deșeurilor în comuna Săliștea

Pe teritoriul comunei Săliștea se asigură locuitorilor servicii de gestionare a deșeurilor locale.

La nivelul anului 2017, serviciile de salubritate erau asigurate de firma SC Polaris Holding SRL, cu sediul în orașul Constanța. Costurile pentru serviciile prestate se ridică la suma de 10 lei /lună/persoană. Serviciile de salubritate fiind efectuate săptămânal. Numărul contractelor de salubritate de pe teritoriul comunei fiind de:

- Săliștea – 320 de contracte;
- Tărtăria – 202 contracte;
- Săliștea – Deal – 22;
- Mărgineni – 0 contracte;

La nivelul anului 2021, serviciile de salubritate sunt asigurate de firma SC Consult Soc Centrum SRL, cu sediul în Municipiul București. Costurile pentru serviciile prestate se ridică la suma de 12, lei / lună / persoană. Serviciile de salubritate fiind efectuate săptămânal. Numărul contractelor de salubritate de pe teritoriul comunei fiind de:

- Săliștea – 1050 de contracte;

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- Tărtăria – 565 contracte;
- Saliștea – Deal – 261;
- Mărgineni – 0 contracte;

Consiliul Județean Alba se va ocupa de implementarea proiectului “Sistem integrat de management al deșeurilor în județul Alba”. Investițiile vor fi finanțate din POS Mediu. Proiectul prevede construcția unui centru de management integrat al deșeurilor la Galda de Jos, facilități de colectare selectivă prin depozite intermediare, facilități de compostare, sortare și închiderea de depozite neconforme.

Propuneri proiecte:

1. Campanii de conștientizare a locuitorilor privind colectarea selectivă a deșeurilor menajere;
2. Implementare sistem colectare selectivă a deșeurilor.
3. Construire platformă comunală pentru gestionarea gunoiului de grajd și a resturilor vegetale în comuna Săliștea și dotarea cu utilaje specifice.

3.3. Serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

În comuna Săliștea, la nivelul anului 2020, nu există alimentare cu energie termică în sistem centralizat. Locuitorii comunei Săliștea folosesc sisteme individuale de încălzire pe variantele combustibililor solid și gazos.

3.4. Serviciul de transport public local

Obiective specifice

Serviciul de transport public local este organizat și funcționează în baza Legii serviciilor de transport public local nr. 92/2007, actualizată.

Serviciul de transport public local, face parte din sfera serviciilor comunitare de utilitate publică și cuprinde totalitatea acțiunilor și activităților de utilitate publică și de interes economic și general desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităților administrației publice locale, în scopul asigurării transportului public local, precum și a transportului public județean de persoane.

Organizarea și efectuarea activităților specifice serviciului de transport public local trebuie să asigure satisfacerea unor cerințe și nevoi de utilitate publică ale comunităților locale, și anume:

- a) satisfacerea cu prioritate a nevoilor de transport ale populației și ale operatorilor economici pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale;
- b) îmbunătățirea siguranței rutiere, protecției mediului și calității transportului public local;
- c) deplasarea în condiții de siguranță și de confort, inclusiv prin asigurarea de risc a mărfurilor și a persoanelor transportate, precum și a bunurilor acestora prin polițe de asigurări;
- d) accesul egal și nediscriminatoriu al operatorilor de transport, respectiv al transportatorilor autorizați, la piața transportului public local;
- e) optimizarea funcționării pieței transportului public local prin asigurarea unui cadru concurențial normal, dinamic și loial.

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a stabili și de a aplica strategia pe termen mediu și lung pentru extinderea, dezvoltarea și modernizarea serviciilor de transport public local, ținând seama de planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, de programele de dezvoltare economico-socială a localităților și de cerințele de transport public local, evoluția acestora, precum și de folosirea mijloacelor de transport cu consumuri energetice reduse și emisii minime de noxe.

Responsabilitățile autorităților publice locale în ceea ce privește organizarea și funcționarea serviciului de transport public

Consiliul Local Săliștea, în calitate de autoritate a administrației publice locale căreia îi revin competențe în ceea ce privește organizarea și funcționarea serviciului de transport public în comun, urmărește ca prin implementarea prezentei strategii locale să asigure atingerea următoarelor obiective în domeniul transportului:

- Crearea unui compartiment de specialitate/ desemnarea unui responsabil pentru transportul public local, cu sau fără personalitate juridică sau stabilirea unui responsabil;
- Asigurarea finanțării necesare dezvoltării componentelor sistemului de transport public local din comuna Săliștea;
- Asigurarea transparenței în ceea ce privește derularea procedurilor de achiziție publică;

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- Informarea populației din comună cu privire la dezvoltarea durabilă a serviciului de transport public local;
- Acordarea unor facilități de transport anumitor categorii de persoane;
- Corelarea capacității mijloacelor de transport de persoane cu fluxurile de călători existente;

Atingerea obiectivelor menționate contribuie la îndeplinirea cerințelor utilizatorilor acestui serviciu și asigură caracterul suportabil al acestuia pentru plătitorii de taxe.

Situația existentă privind transportul public în comuna Săliștea

Locuitorii comunei Săliștea beneficiază de facilitățile asigurate de transportul public la nivel local asigurat de firma locală de transport SC Livio Dario SRL. Se asigură legătura cu orașele Cugir, Alba Iulia prin curse asigurate la un interval de circa 2 ore.

Pe teritoriul comunei sunt amenajate trei stații pentru pasagerii care așteaptă mijloacele de transport.

Cele mai importante aspect ce trebuie luate în considerare sunt următoarele:

- Transportul public trebuie să fie perceput de către publicul larg ca fiind un mijloc de transport, suportabil, confortabil și avantajos; pentru ca această cerință să fie atinsă, sunt necesare investiții periodice în mijloacele de transport și infrastructura aferentă. În același timp, sunt necesare scheme de îmbunătățire a managementului traficului care să acorde prioritate transportului public.
- Există o nevoie urgentă de reevaluare a rețelei stradale ce este folosită de transportul public și a tipurilor mijloacelor de transport ce pot fi folosite. Aceasta va necesita o analiză pentru a determina dacă rețeaua actuală poate fi optimizată și dacă îndeplinește necesitățile pasagerilor existenți și potențiali;
- Considerând succesul relativ al microbuzului ca o formă de transport atractivă, vor fi luați în calcul operatorii privați de microbuze care vor continua să opereze. Pentru a evita dublarea rutelor, se va asigura că există concurență pentru rute și nu competiție pe călătorii transportați pe aceeași rută;

Programele de investiții realiste și suportabile trebuie pregătite pentru a acoperi necesitățile transportului public din localitatea Săliștea.

Aceste programe trebuie să aibă în vedere corelarea rețelelor de transport public local cu celelalte servicii de transport public județean, regional și național, prin coordonarea graficelor de circulație/operare ale operatorilor acestora.

Participarea sectorului privat trebuie luată în considerare, în special acolo unde fondurile locale sunt reduse. În acest scop, va fi evaluată posibilitatea de a introduce scheme de tip PPP pentru gestiunea serviciului și finanțarea infrastructurii aferente acestuia.

Rețeaua de drumuri și străzi comunale, împreună cu drumurile județene, de pe teritoriul comunei Săliștea au o lungime de circa 33 km.

Principalele căi de acces către comuna Săliștea:

- DJ 705 E – DN – Tărtăria – Săliștea-Deal;
- DJ 705 B – Vinț-Tărtăria;
- DC 218/DJ 704 K – Vinerea – Săliștea;

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

DJ 705 E- are o lungime de 8 km pe teritoriul comunei, de la intrarea în satul Tărtăria până în satul Săliștea-Deal, din care 7 km sunt asfaltați și 1 km este pietruit.

DJ 705 B – are o lungime de 1 km pe teritoriul administrativ al comunei Săliștea.

DC 218/DJ 704 K – asigură legătura dintre Vinerea –Săliștea având o lungime de 2,5 km, este un drum de pământ.

Drumurile vicinale sunt în număr de 27 cu o lungime totală de 47 km, la care se adaugă drumurile care asigură legătura între sat și parcelele agricole. Străzile comunale din satele Săliștea și Tărtăria sunt asfaltate pe o lungime de circa 11 km, fiind în număr de 14.

Distanța dintre satele componente față de localitatea reședință de comună:

- Tărtăria – 2,5 km;
- Săliștea Deal – 2 km;
- Mărgineni – 22,18 km;

Centre urbane apropiate:

- Sebeș – 22 km;
- Alba Iulia – 26 km;
- Cugir – 22 km;

Distanța din centrul comunei Săliștea până la:

- București – 355 km;
- Aeroport Sibiu – 82 km;
- Port Orșova – 231 km;
- Autostrada Sibiu - Timișoara – Arad – 22 km;

Comuna Săliștea dispune de conexiune feroviară directă - Halta Tărtăria.

Propuneri proiecte

1. Modernizare drumuri publice în interiorul comunei Săliștea;
2. Amenajare trotuare și rigole scurgere ape pluviale în satele din comuna Săliștea;
3. Modernizarea sistemului rutier și lucrări de întreținere și igienizare a căilor de acces în Comuna Săliștea;
4. Amenajare poduri și apărări de maluri în Comuna Săliștea;
5. Modernizare infrastructură de acces către exploatațiile agricole din Comuna Săliștea;
6. Amenajare și întreținerea stațiilor pentru călători și înființarea altor noi acolo unde este cazul;

3.4. Serviciul de iluminat public

Obiective specifice

Sistemul de iluminat public reprezintă ansamblul format din puncte de aprindere, cutii de distribuție, cutii de trecere, linii electrice de joasă tensiune subterane sau aeriene, fundații, stâlpi, instalații de legare la pământ, console, corpuri de iluminat, accesorii, conductoare, izolatoare, armături, echipamente de comandă, automatizare și măsurare utilizate pentru iluminatul public.

Serviciul de iluminat public intră în sfera serviciilor comunitare de utilități publice pentru care autoritățile administrației publice locale sunt obligate să elaboreze strategii locale conforme necesităților identificate la nivelul comunităților reprezentate. Cadrul juridic privind înființarea, organizarea, exploatarea, gestionarea, finanțarea și controlul funcționării serviciului de iluminat public în comune, este stabilit prin Legea nr. 230/2006 care reglementează obținerea unui serviciu de iluminat public unitar, modern și eficient în conformitate cu directivele Uniunii Europene.

Responsabilitățile autorităților locale în ceea ce privește organizarea și funcționarea serviciului de iluminat public

Potrivit dispozițiilor Legii nr. 230/2006, la elaborarea strategiilor locale privind serviciile comunitare de utilitate publică, în special serviciul de iluminat public, autoritățile administrației publice locale în general și Consiliul Local Săliștea în special trebuie să urmărească cu prioritate următoarele obiective:

- Asigurarea accesului nediscriminatoriu și al tuturor membrilor comunității locale la serviciul de iluminat public;
- Orientarea serviciului de iluminat public către utilizatori și beneficiari prin promovarea metodelor modern de management și mecanismelor specific economiei de piață cu atragerea capitalului privat în investiții reprezentând modernizări și extinderi ale sistemului de iluminat public;
- Promovarea formelor de gestiune delegată;
- Promovarea profesionalismului, a eticii profesionale și formării profesionale continue a personalului din domeniu prin instituirea evaluării comparative a indicatorilor de performanță a activităților operatorilor și participarea cetățenilor;
- Asigurarea la nivelul localităților a unui iluminat stradal și pietonal adecvat necesităților de confort și securitate, individual și colectivă, prevăzute în normele în vigoare, compatibil cu directivele U.E.;
- Asigurarea unui iluminat arhitectural, ornamental, ornamental-festic, adecvat punerii în valoare a edificiilor de importanță public și/sau culturală și marcării prin sisteme de iluminat corespunzătoare a evenimentelor festive și a sărbătorilor legale sau religioase;
- Promovarea de soluții tehnice și tehnologice performante cu costuri minime prin reducerea consumurilor specifice ca urmare a utilizării unor corpuri de iluminat performante, a unor echipamente specializate care să asigure un iluminat public de calitate și performant.

Sistemul de iluminat public existent în comuna Săliștea

Lungimea rețelei de energie electrică de joasă tensiune supraterană și subterană din comuna Săliștea este de aproximativ 15 km și include 316 stâlpi. Operatorul rețelei de energie electrică este – SC Electrica SA.

Gradul de acoperire a teritoriului comunei Săliștea cu instalația electrică este de 100% și nu există zone neelectrificate la nivel local.

Rețeaua de iluminat public, acoperă întreg teritoriul comunei. Administrația locală a implementat un proiect de modernizarea a rețelei de iluminat public prin înlocuirea becurilor normale cu becuri tip led. Rețeaua locală de alimentare cu energie electrică și rețeaua de iluminat public dispun de patru posturi de transformare, câte două posturi de transformare pentru fiecare localitate:

Rețelele electrice de joasă tensiune care alimentează consumatorii casnici, industriali sau obiectivele publice sunt amplasate de-a lungul străzilor, în traseu aerian.

Pentru obiective mari, propuse în afara localităților, este necesară extinderea rețelei de medie tensiune și realizarea unor posturi de transformare noi.

Alimentarea cu energie electrică și iluminatul public sunt asigurate de SC Electrica S.A.

Pentru a asigura accesul egal și nediscriminatoriu al populației din comuna Săliștea la un serviciu de iluminat public care să respecte standardele de calitate stabilite la nivel național, Consiliul Local Săliștea a realizat modernizarea rețelei de iluminat public și montarea de becuri tip led.

În acest sens în cadrul Consiliului Local Săliștea:

- Se vor adopta hotărâri referitoare la aprobarea programelor de dezvoltare, reabilitare și modernizare a sistemelor de iluminat existente. Totodată se vor coordona proiectarea și execuția lucrărilor tehnico-economice, studiile de fezabilitate în care se vor identifica sursele de finanțare a investițiilor precum și soluția optimă din punct de vedere tehnico-economic;
- Se vor aproba indicatorii de performanță în baza unui studiu de specialitate, cu respectarea prevederilor stabilite în acest scop în regulamentul – cadru al serviciului de iluminat public și în caietul de sarcini – cadru, care are un caracter minimal și trebuie să cuprindă:
 - ✓ Nivelurile de iluminat, pe zone caracteristice;
 - ✓ Indicatori de performanță;
 - ✓ Condiții tehnice;
 - ✓ Infrastructura aferentă;
 - ✓ Raporturile operator-utilizator;

Proiecte propuse:

1. Asigurarea independenței energetice din surse regenerabile - panouri solare la instituțiile publice din comuna Săliștea, Jud. Alba.

3.6. Sistemul de alimentare cu gaze naturale

Conform Legii nr. 351/2004 sistemul de alimentare cu gaze naturale nu este considerat un serviciu comunitar de utilitate publică dar reprezintă un criteriu de calitate a vieții.

Piața gazelor naturale din România a fost deschisă gradual începând cu anul 2001, de la 10% din consumul total, ajungându-se în ianuarie 2007 la 100% pentru consumatorii industriali.

Pentru consumatorii rezidențiali piața de gaze naturale a fost liberalizată în iulie 2007, în prezent, conform prevederilor Directivei 2009/73/CE, gradul de deschidere al pieței naționale de gaze naturale fiind de 100%.

În iulie 2015, gradul real de deschidere al pieței era de 66,57%, însemnând că 66,57% din consumatori (în termeni de volum) își aleseseră în mod activ furnizorul fiind consumatori eligibili.

Structura actuală a pieței românești a gazelor naturale, conform datelor ANRE cuprinde:

- un operator al Sistemului Național de Transport – SNTGN Transgaz S.A. Mediaș;
- 7 producători: SNGN Romgaz SA, S.C. OMV Petrom SA, S.C. Amromco Energy SRL, S.C. Raffles Energy SRL, S.C. Foraj Sonde SA, S.C. Stratum Energy LLC și Hunt Oil Company;
- 3 operatori pentru depozitele de înmagazinare subterană: Romgaz, Amgaz, Depomureș.
- 39 de furnizori care activează pe piața reglementată de gaze naturale;
- 81 de furnizori care activează pe piața concurențială de gaze naturale

Sistemul de alimentare cu gaze naturale din Comuna Săliștea

Comuna Săliștea dispune de rețea de alimentare cu gaze naturale. Rețeaua de distribuție gaze naturale a fost dată în folosință în anul 1997 în satele Săliștea și Tărtăria și are o lungime de circa 6 km.

La nivelul anului 2017, numărul gospodăriilor branșate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale era de :

- Săliștea – 378;
- Tărtăria – 168;

La nivelul anului 2021, numărul gospodăriilor branșate la rețeaua de distribuție a gazelor naturale era de :

- Săliștea – 393;
- Tărtăria – 195;

Administrația locală are în vedere extinderea sistemului de alimentare cu gaze și în satul Săliștea -Deal.

Aceasta facilitate este importantă atât pentru consumatorii casnici, cât și pentru necesitățile tehnologice ale unor obiective economice, agricole sau industriale ce se doresc a se dezvolta în viitor pe teritoriul comunei. Este recomandabil ca alimentarea cu gaze naturale să fie cuplată cu alte surse de energie termică, în special surse de energie regenerabilă - energia solară, eoliană, biomasa - prin montarea în paralel a unor sisteme hibride, atât pentru economisirea combustibililor fosili, cât și pentru reducerea emisiilor de gaze nocive.

Proiecte propuse:

1. Extindere sistem de distribuție gaze naturale în satul Săliștea-Deal, Comuna Săliștea, Județul Alba.

4. MANAGEMENTUL SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

4.1.Principii generale

H.G. nr 246/2006 privind aprobarea Strategiei naționale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice stabilește principiile în conformitate cu care se realizează managementul acestora. Astfel, serviciile comunitare de utilități publice sunt acele servicii publice de interes local organizate în urma unui larg acord social exprimat printr-o decizie democratică adoptată de autoritățile administrației publice locale competente – a nivelului unităților administrativ-teritoriale în beneficiul locitorilor acestora și care funcționează sub conducerea sau cordonarea, responsabilitatea și controlul autorităților administrației publice locale, în baza unor reguli specifice care trec dincolo de regulile obișnuite aplicabile altor servicii – universitate, continuitate, adaptabilitate, accesabilitate, transparență.

Aceste servicii sunt furnizate/prestate fie prin modalitatea gestiunii directe, bazată pe darea în administrare către operatorii de drept public, fie prin modalitatea gestiunii indirect (delegate), bazată pe contracte de delegare a gestiunii încheiate cu operatorii de drept privat.

Consiliul Local Săliștea trebuie să-și fundamenteze programele locale de dezvoltare privind serviciile comunitare de utilități publice pe următoarele principia:

2. Serviciile comunitare de utilități publice sunt una din expresiile de autonomie ale colectivității locale și un mijloc puternic de care acestea dispun pentru a servi interesul general; ele contribuie la exercițiul competențelor colectivității locale, care în cadrul legislației naționale sau regionale aplicabile, își asumă responsabilitatea pentru exercițiul acestor competențe;
3. Serviciile comunitare de utilități publice contribuie la păstrarea coeziunii sociale deoarece furnizează prestații cu caracter social și asigură punerea în practică a politicilor de asistență hotărâte la nivel național sau local; ele asigură strângerea legăturilor de solidaritate dintre locuitori, evitarea ruperii legăturilor sociale și menținerea coeziunii în cadrul comunităților locale, grație calității bunurilor pe care le furnizează populației și în particular categoriilor defavorizate;
4. Serviciile comunitare de utilități publice trebuie să reprezinte o prioritate a autorităților administrației publice locale deoarece au o contribuție esențială la dezvoltarea durabilă a comunităților locale, condiționând chiar dezvoltarea economico-socială a acestora, totodată, serviciile comunitare de utilități publice contribuie la repartizarea echilibrată, echitabilă și rațională a resurselor disponibile pe teritoriul colectivității locale, ele țin seama de interdependența dintre lumea urbană și lumea rurală, dintre zonele cu activități agricole și cele cu activități industriale, care merită să fie prezervate; ele îmbină exigențele dezvoltării și economiei cu cele ale protecției sociale și protecției mediului, sprijinindu-se, dacă este cazul, pe ajutorul regiunilor, statului și al organizațiilor internaționale;
5. Apropierea serviciilor comunitare de utilități publice locale față de cerințele populației este o necesitate fundamentală, iar autoritățile administrației publice locale au de jucat un rol esențial în furnizarea/prestarea acestor servicii aceasta presupune, în general, un grad important de descentralizare și autonomie locală, ca și participarea activă a colectivităților locale la luarea deciziilor cu privire la furnizarea/prestarea acestor servicii;

6. Descentralizarea în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să respecte principiile de coerență și unitate de aplicare a politicilor publice în beneficiul tuturor cetățenilor, de coordonare și de solidaritate teritorială;
7. Oferta serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să fie fondată pe nevoile și așteptările colectivității și în consecință, autoritățile administrației publice locale trebuie să ia în considerare mai întâi populația vizată când stabilesc cea mai bună cale de a furniza serviciile de care sunt esponsabile, în contextul societății actuale, așteptările în creștere ale cetățenilor și condițiile obiective evoluează rapid, în mod special din cauza noii economii mondiale, ceea ce obligă autorităților publice, centrale și locale, să-și separe competențele și responsabilitățile, să evalueze nivelul serviciilor și să asigure adaptarea și îmbunătățirea acestora;

Consiliul Local Săliștea va asigura cadrul juridic, instituțional și organizatoric privind serviciile comunitare de utilități publice, cu vocație comercială sau nu, suficient de flexibil în scopul de a permite diversificarea modului de furnizare și de alegere a furnizorului/prestatorului, acesta putând fi de drept public sau de drept privat, în funcție de modalitatea de gestiune adoptată de autoritățile responsabile.

Consiliul Local Săliștea va garanta, în limita constrângerilor economice și bugetare, continuitatea calitativă și cantitativă a acelor servicii comunitare de utilități publice considerate esențiale pentru comunitățile locale în ansamblul lor; populație și agenți economic (utilizatori persoane fizice și utilizatori persoane juridice). Trebuie întreprinse studii și analize periodice privind serviciile comunitare de utilități publice, nu numai pentru a urmări mai bine activităților locale, dar și pentru a stimula punerea la punct a unor metode și instrumente comune și pentru a favoriza cunoașterea și răspândirea bunelor practice.

4.2. Linii directoare adresate autorităților administrației publice locale

Consiliul Local Săliștea este responsabil cu înființarea, organizarea, coordonarea, monitorizarea, evaluarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice, precum și cu adoptarea și definirea normelor locale privind aceste servicii.

4.2.1. Servicii adaptate nevoilor

- Consiliul Local Săliștea trebuie să organizeze serviciile a căror responsabilitatea și-o asumă astfel încât să răspundă într-o manieră eficientă nevoilor populației care trăiește în teritoriul administrat, ținând seama de necesitatea de a ameliora continuu calitatea serviciilor lor publice pentru a ține pasul cu evoluția cererilor sociale, a priorităților politice generale, a exigențelor unei bune gestiuni economice și a evoluțiilor tehnologice.
- Consiliul Local Săliștea trebuie să avizeze asigurarea egalității între utilizatorii serviciilor comunitare de utilități publice, ceea ce ar putea necesita, dacă este cazul, ca acestora să le fie aplicat un tratament diferențiat (tarife, ajutoare, condiții de acces etc) pentru a ține seama de situațiile obiective diferite în care se găsesc acești utilizatori sau candidați la utilizarea serviciului.
- Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să respecte principiile de neutralitate și de non-discriminare în ceea ce privește pe utilizatori, libertatea de opinie a acestora și ansamblul libertăților publice.

- Consiliul Local Săliștea trebuie să încerce să îmbunătățească accesibilitatea serviciilor prin:
 - ❖ O mai bună apropiere geografică, implicând o optimizare a organizării birourilor și serviciilor administrative;
 - ❖ Formalități simplificate și un timp redus de acces la serviciul public;
 - ❖ Orare de acces compatibile cu programul cotidian al locuitorilor;
 - ❖ Costuri de acces redus, în special pentru categoriile cele mai defavorizate;
 - ❖ O mai bună administrare a cazurilor speciale (persoane cu handicap, persoane defavorizate);
- Consiliul Local Săliștea trebuie să organizeze serviciile comunitare de utilități publice, în special cele de natură comercială sau industrială, astfel încât să asigure utilizatorilor, de câte ori pare adecvat, posibilitatea de a opta între mai multe prestații, chiar între mai mulți furnizori, pentru a evita ca o situație de monopol sau statut public al serviciilor să antreneze dificultăți în relațiile cu utilizatorii;

4.2.2. Informație și publicitate

- Consiliul Local Săliștea și operatorii serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să organizeze modul de a comunica cu utilizatorii astfel încât să asigure tuturor persoanelor interesate o cunoaștere adecvată a drepturilor lor și a prestațiilor pe care pot să le obțină ca și a regulilor aplicabile și astfel încât să constituie un mijloc de a face să progreseze calitatea serviciului intensificând raporturile pe care le întreține cu ediiile sale. În acest scop, trebuie definită și implementată o adevărată politică de informare, în conformitate cu dreptul la informare recunoscut utilizatorilor;
- Pentru toate marile proiecte utilizatorii trebuie să primească informații circumstanțiale și preliminare. Trebuie să se ofere posibilitatea ca utilizatorii să participe la procesul de luare a deciziilor.

4.2.3. Simplificare administrativă

Înființarea, organizarea și conducerea serviciilor comunitare de utilități publice și specializarea structurilor Consiliul Local Săliștea trebuie făcute în funcție de nevoile cetățenilor mai curând decât în funcție de nevoile administrative, astfel încât să se evite blocarea fluxului documentelor, procedurilor artificiale sau puțin transparente pentru utilizator, să se creeze ghișee unice și/sau birouri mobile etc.

4.2.4. Modul de tratare a petițiilor utilizatorilor

- Rezolvarea reclamațiilor utilizatorilor trebuie să fie o activitate normală a oricărui operator, indiferent de forma de gestiune și trebuie concepută și organizată în consecință. Această activitate trebuie să includă două aspecte:
 - ✓ Soluționarea rapidă a problemelor ridicate;
 - ✓ Remedierea în profunzime a cauzelor, când cererea este fondată;

- Procedurile de primire a reclamațiilor trebuie să fie simple, ușor de asimilat și de folosit de către utilizatori, de asemenea, trebuie aduse pe larg la cunoștința acestora și organizare pentru a permite o rezolvare rapidă.

4.2.5.Participarea utilizatorilor la gestiunea serviciilor comunitare de utilități publice

- Utilizatorii trebuie să dispună de multiple canale pentru a-și exprima cererile și a-și face cunoscute criticile privind serviciile comunitare de utilități publice prin:
 - ✓ Alegerea consilierilor locali și a primarului;
 - ✓ Dreptul de petiție;
 - ✓ Dreptul de reclamație;
 - ✓ Dreptul de a asista la reuniunile deliberative ale consiliului local;
 - ✓ Participarea la referendum-uri și eventual la alte inițiative populare etc.
- Utilizatorii serviciilor comunitare de utilități publice, în calitate de beneficiari/consumatori, trebuie să fie respectați și satisfăcuți. Aceștia trebuie să fie luați în considerare și ascultați, atât în calitatea lor de utilizatori, cât și în calitatea lor de alegători sau cetățeni și trebuie să poată să influențeze în mod direct furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice, indiferent de forma de gestiune adoptată de autoritățile administrației publice locale;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să încurajeze inițiativele private și societatea civilă care pot să contribuie în legătură sau în complementaritate cu serviciile lor publice, la satisfacerea nevoilor colective ale locuitorilor.

4.3.Furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice

4.3.1.Gestiunea serviciilor

- Consiliul Local Săliștea trebuie să asigure punerea în practică a unei gestiuni eficiente performante și durabile, orientată asupra rezultatelor. O evaluare periodică și publică a performanței operatorilor este un instrument puternic în ameliorarea gestiunii acestora. Pentru a face posibilă o asemenea evaluare, este necesar să se stabilească sisteme adecvate de informare și culegere a datelor privind serviciile furnizate/prestate și nevoile populației și să se asigure un schimb de informații pertinente între diferitele autorități implicate;
- O gestiune eficientă, orientată asupra rezultatelor, cere o reexaminare periodică a seriilor, pe baza următoarelor principii:
 - ✓ Punerea în dezbatere a: de ce, cum și de către cine este furnizat/prestat un serviciu;
 - ✓ Asigurarea comparației cu performanța altora, cu ajutorul unei game de indicatori pertinenti, luând în considerare atât opiniile utilizatorilor serviciilor cât și ale furnizorilor potențiali;
 - ✓ Consultarea contribuabililor locali, a utilizatorilor serviciilor, a partenerilor și a celei mai largi comunități de afaceri pentru a stabili noi obiective și criterii de performanță;
 - ✓ Utilizarea unei competiții echitabile și deschise, de fiecare dată când acest lucru este posibil, ca mijloc de a asigura eficiența și eficacitatea serviciilor;

- Serviciile comunitare de utilități publice trebuie adaptate, în fiecare caz, la formele de gestiune și la modul de finanțare care asigură cea mai bună sinteză între toate interesele legitime ale utilizatorilor și care oferă cel mai bun raport cost/avantaje. Pentru aceasta ele trebuie să țină cont de efectele directe ca și de efectele induse activitatea furnizată/prestată în ceea ce privește solidaritatea socială, protecția mediului și amenajarea teritoriului.

4.3.2. Finanțarea serviciilor comunitare de utilități publice

- Consiliul Local Săliștea trebuie să asigure operatorului public sau privat, resurse suficiente de stabile și durabile pentru a permite să-și ia angajamente și să-și îndeplinească misiunea la timp;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să asigure un just echilibru între participarea beneficiarilor la finanțarea serviciilor prin tarif și finanțarea prin impozite și taxe, adică între principiul responsabilității și responsabilizării individuale și principiul solidarității. Aceste principii nu sunt conflictuale; ponderea unuia sau a altuia trebuie să varieze în funcție de circumstanțe și în vederea atingerii rezultatelor preconizate.
- În măsura posibilului, Consiliul Local Săliștea trebuie să pună la contribuție pe toți care beneficiază direct sau indirect de efectele pozitive ale serviciilor;
- Serviciile comunitare de utilități publice trebuie să beneficieze de un mod de finanțare bine adaptat particularităților acestora, rațiunilor economice și exigențelor sociale. După circumstanțe, care pot varia în funcție de tipul serviciului, de loc, de modalitatea de gestiune, sunt posibile diferite tipuri de finanțare a serviciilor pe baza principiului “beneficiarul plătește”: prin tarif, prin taxe speciale de tipul “pluatorul plătește”, prin subvenții sau prin combinații ale acestora;

4.3.3. Modernizare și inovare

Operatorii serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să participe la modernizarea gestiunii serviciilor publice. Ei trebuie să se adapteze nevoilor schimbătoare ale populației și să promoveze tehnologiile și tehnicile noi atunci când acestea favorizează progresul și permit ameliorarea satisfacerii nevoilor utilizatorilor.

4.4. Gestiunea performanței

4.4.1. Principiile evaluării performanței

- Evaluarea performanței trebuie să devină criteriul principal în baza căruia se iau decizii privind opțiunile politice, în special atunci când se iau decizii privind sistemul de gestiune a serviciilor comunitare de utilități publice, deoarece aceasta este un mijloc:
 - ✓ De a ameliora serviciile comunitare de utilități publice, de corelare a rezultatelor cu nevoile, de evaluare a impactului și a raportului calitate-preț;
 - ✓ De a îmbunătăți controlul autorităților administrației publice locale asupra utilizării resurselor publice;
 - ✓ De a asigura utilizatorilor o informare adecvată privind serviciile;
 - ✓ De a garanta o mai mare transparență a acțiunii publice;

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- ✓ De a întări participarea cetățenilor la stabilirea strategiilor locale și la luarea deciziilor privind organizarea și funcționarea serviciilor care trebuie furnizate/prestate;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să evalueze performanța serviciilor prin intermediul indicatorilor de performanță. Scopul final vizat nu trebuie să fie judecarea unei situații, ci ameliorarea serviciului examinat (în termeni de eficacitate, de eficiență și de economie), dar și satisfacerea cerințelor utilizatorilor;
- Controalele politice și administrative trebuie să se concentreze asupra fixării obiectivelor și evaluării rezultatelor, lăsând în același timp o libertate de acțiune și o responsabilitate suficientă pentru operatorii serviciilor comunitare de utilități publice. Aceste controale trebuie să vizeze nu numai prevenirea sau sancționarea neregularităților, dar și să asigure îmbunătățirea calității prestațiilor, punând accentual pe coerența între obiectivele fixate și rezultatele obținute, pe evaluarea rezultatelor și pe măsurile de corecție necesare;
- Prin competența lor tehnică, diversele organe de control, specializate sau generale (autorități statale, jurisdicții, corpuri de inspecție etc), trebuie să fie considerate ca garanți și ajutoare prețioase pentru utilizatori atunci când se constată insuficiențele serviciilor publice;
Rezultatul investigațiilor trebuie să fie comunicat autorităților responsabile care exercită coordonarea și supravegherea serviciului în cauză și trebuie să facă obiectivul unei informări adecvate a utilizatorilor.

4.2.2. Punerea în practică a sistemului de evaluare

- Consiliul Local Săliștea împreună cu autoritățile administrației publice județene și regionale trebuie să facă eforturi pentru a planifica – în baza orientărilor fixate la nivel național – punerea în practică, în etape, a unui sistem de evaluare a performanței serviciilor. În acest scop, ele trebuie să se sprijine pe experiențele acumulate deja în țările Uniunii Europene.
- Consiliul Local Săliștea trebuie să își exercite competențele privind evaluarea performanțelor fie direct (prin personal propriu specializat), fie indirect (prin recursul la auditori de gestiune independenți) și să se asigure că persoanele însărcinate cu evaluarea nu sunt susceptibile a fi influențate de furnizorii/prestatorii serviciilor;
- Pentru colectarea și prelucrarea datelor statistice, sau a altor date privind serviciile comunitare de utilități publice, Consiliul Local Săliștea trebuie să participe active la sistemul de colectare a informației și să furnizeze centrelor de gestiune create la nivel național sau regional toate datele și indicatorii de care dispun;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să coopereze cu alte autorități publice locale, județene sau regionale, să facă schimb de informații și experiențe proprii în vederea generalizării bunelor practice și a unui cadru de autoevaluare;

4.4.3. Ameliorarea gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice locale

- Criteriile utilizate în evaluarea performanței trebuie să fie cuantificabile, precise, fiabile, chiar și atunci când situația evoluează, să fie cunoscute dinainte fără să genereze mecanisme de adaptare incorecte;

- Consiliul Local Săliștea trebuie să organizeze sisteme de analiză comparativă pentru a fi utilizate permanent de către cei care iau decizii și de către personalul însărcinat cu monitorizarea indicatorilor de performanță, schimbărilor și rezultatelor diferitelor politici dar și pentru a permite comparația cu rezultatele obținute de alte servicii similare. Sistemele de analiză comparativă și rezultatele monitorizării trebuie să fie publicate și accesibile tuturor utilizatorilor, prin diverse mijloace de difuzare în masă.

4.5. Concesiunea serviciului public către sectorul privat

4.5.1. Decizia de concesiune

- Consiliul Local Săliștea trebuie să ia decizia de a concesiunea un serviciu comunale de utilități publice având în vedere numai interesele comunității, dar și în baza unor date clare și fiabile și în special în funcție de raportul calitate/preț ; concesiunea serviciilor comunitare de utilități publice se face de regulă, prin licitație publică deschisă și are drept scop selectarea celui operator capabil să îndeplinească serviciul încredințat la indicatorii de performanță solicitați prin caietul de sarcini și la cele mai mici prețuri. În cazul în care încredințarea serviciului se face prin alte proceduri de concesiune prevăzute de Legea 98/2016 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile prevederile Regulamentului Consiliului Concurenței privind ajutoarele de stat sub forma compensărilor acordate anumitor întreprinderi cărora le-au fost încredințată prestarea serviciilor de interes economic-general;
- Consiliul Local Săliștea nu va concesiunea competențele care implică o utilizare importantă a puterii publice; concesiunea serviciului nu trebuie să pună în pericol drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, garanțiile legale și alte exigențe ale unei bune guvernări (de ex. Dreptul cetățenilor de a fi ascultați în chestiunile care îi privesc, necesitatea de a justifica deciziile și dreptul la recurs);
- În caz de concesiune a serviciului public, autoritatea contractantă trebuie să păstreze responsabilitatea politică și juridică. Este bine să se stabilească mecanisme performante de evaluare, cuantificare, de monitorizare și control a contractului de concesiune și rezultatelor activităților încredințate operatorului privat însărcinat cu furnizarea/prestarea serviciului. Costul financiar pentru autoritatea publică concedentă și condițiile de acordare a oricărei contribuții financiare publice trebuie să fie definite în prealabil în vederea evitării conferirii unui avantaj economic operatorului. Contribuțiile financiare publice sub forma compensărilor nu trebuie să depășească suma necesară acoperirii totale sau parțiale a costurilor înregistrate de operatorul privat sau public, luându-se în considerare veniturile relevante precum și un profit rezonabil;

4.5.2. Clauze contractuale

- Consiliul Local Săliștea trebuie să definească în mod clar, în caietele de sarcini, obiectivele concesiunii, în termeni cantitativi și calitativi și să asigure, în contractual de delegare a gestiunii, o partajare clară a riscurilor și responsabilităților, o structură de finanțare clară, precum și proceduri stricte de informare și de evaluare a rezultatelor;

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- Consiliul Local Săliștea trebuie să definească durata contractelor de concesiune a serviciului tinând seama de nevoia operatorului de a-și dezvoltarea politicile și de a-și amortize investițiile, dar și de necesitatea de a stimula operatorul să-și îmbunătățească performanțele pentru a obține reînnoirea contractului; ca regulă generală, o durată de la zece la douăzeci de ani ar trebui să răspundă exigențelor;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să asigure responsabilizarea operatorilor privați, asociindu-i, prin clauze contractuale și structura de finanțare a serviciilor, diferite tipuri de risc: investițional, industrial (costurile) și comercial (încasările);

4.5.3. Finanțarea serviciilor în cazul gestiunii delegate

- Consiliul Local Săliștea nu va utiliza transferurile de fonduri publice către operator pentru a compensa rezultatele unei proaste gestiuni, ci pentru:
 - ✓ A împărți costurile între beneficiarii direcți și indirecti;
 - ✓ A acționa în beneficiul persoanelor defavorizate;
 - ✓ A încuraja serviciile cele mai puțin dăunătoare pentru mediu;
 - ✓ A asigura o dezvoltare durabilă, a face localitatea mai atractivă pentru locuitori și pentru agenții economici;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să identifice în mod clar subvențiile implicite (de ex. Alocații de la bugetul local, diminuarea fiscalității, etc.), să le consolideze în orice analiză de gestiune și să le acorde în urma unei alegeri clare și făcute în deplină cunoștință de cauză;
- Orice formă de transfer de fonduri publice către operatorii privați din sfera serviciilor comunitare de utilități publice trebuie să fie făcută pe baza unui contract, stipulând exact condițiile de acordare, obiectivele de atins și modalitățile de calcul ale sumei ce trebuie transferată;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să își organizeze evidența relațiilor financiare care au loc între el și operatorii de servicii comunitare de utilități publice, precum și evidența sumelor acordate pentru fiecare operator în parte;

4.6. Cooperarea

4.6.1. Cooperarea cu sectorul privat

- Participarea sectorului privat, cu orientare comercială sau non-comercială, în furnizarea/prestarea serviciilor comunitare de utilități publice este de o mare valoare și trebuie să fie încurajată;
- Consiliul Local Săliștea trebuie să încerce să se asocieze cu ONG-urile și cu ceilalți actori din sectorul privat lucrativ și non-lucrativ în definirea politicilor și strategiilor serviciilor, să utilizeze energia acestora în gestiunea și urmărirea activităților, să utilizeze informațiile pe care aceștia le dețin și să pună la dispoziția acestora o parte din informațiile deținute de administrație, să participe la finanțarea activităților acestora etc.
- Formele de parteneriat între Consiliul Local Săliștea și operatorii privați trebuie să fie complementare serviciilor oferite de operatorii direcți subordonați autorității administrației publice locale;

4.5.2. Cooperarea intercomunitară

- Consiliul Local Săliștea trebuie să folosească formele de cooperare intercomunitare existente, în special în cazul în care cooperarea între clectivități constituie condiția necesară pentru furnizarea eficace a unui serviciu, de exemplu atunci când mărimea unei colectivități și/sau capacitatea sa financiară sunt imitate în rart cu dimensiunile și costul serviciului în cauză;
- În majoritatea domeniilor, trebuie ca structurile de cooperare intercomunitare să atingă o asă critică, aceea care permite sinergii și economi de fonduri, dar trebuie și să asigure păstrarea contractului între aceste structuri și fecare din asociații săi și chiar fiecare din beneficiarii săi. Această masă critică poate să varieze în funcție de situații concrete (în special tipul de serviciu, situația geografică și demografică, situația infrastructurii tehnico-edilitareetc.);
- Cu ocazia creării unei asociații intercomunitare, viitorii asociați trebuie să stabilească un plan financiar în care să fie justificată suma capitalului social;
- Finanțarea structurilor de cooperare intercomunitară trebuie să aibă un anumt grad de stabilitate și să fie în general asigurată prin capital propriu, prin prețuri și tarif plătite de utilizatorii serviciilor, prin cotizările anuale le asociaților și prin recurgerea la împrumut și la diversele subvenții;

5. CREȘTEREA CAPACITĂȚII DE ABSORȚIE A FONDURILOR DE INVESTIȚII

Dimensiunea economico-financiară a serviciilor comunitare de utilități publice și rolul lor în menținerea și evitarea excluziunii sociale reclamă și îndreptățește accesul acestui domeniu de activitate la fondurile comunitare nerambursabile al căror obiectiv este, tocmai, armonizarea economico-socială cu standardele Uniunii Europene și reducerea disparităților economice și sociale existente între diversele regiuni ale Europei.

Creșterea capacității de absorție și de atragere a fondurilor de investiții este legată de capacitatea României și a autorităților administrației publice locale – comunale sau județene – de a pregăti proiecte de investiții publice, ca număr și calitate, acceptabile pentru entitățile finanțatoare și de a implementa programe de investiții în conformitate cu planurile de acțiune adoptate.

Responsabilitățile pentru planificarea, fundamentarea, promovarea, aprobarea și implementarea lucrărilor din infrastructura tehnico-edilitară a localităților aferentă serviciilor comunitare de utilități publice revin, potrivit legislației în vigoare, autorităților administrației publice locale. Autoritățile de la nivel județean vor exercita doar un rol de îndrumare, monitorizare și control, nu un rol de conducere în pregătirea și implementarea proiectelor de investiții.

5.1. Surse de finanțare

Pe baza programului de investiții (Anexa 1) Consiliul Local Săliștea trebuie să identifice sursele pentru finanțarea proiectelor de investiții publice. Sursele pe care autoritățile publice locale trebuie să le ia în considerare la pregătirea planului de finanțare sunt prezentate, fără a se limita la acestea, în următoarele capitole.

5.1.1. Fonduri de la Uniunea Europeană

Asistența financiară primită de la Uniunea Europeană operează pe baza următoarelor principii-cheie:

- Programarea – principiul care implică diagnosticarea situației existente, formularea unei strategii multianuale integrate și coerente și definirea de obiective concrete și fezabile;
- Subsidiaritatea – principiul de bază a funcționării Uniunii Europene care se traduce prin faptul că o autoritate superioară nu trebuie și nu poate prelua activitățile unei autorități inferioare, atâta timp cât aceasta poate să atingă scopul în mod eficient (de aceea fondurile structurale nu sunt direct alocate de Comisia Europeană, principalele priorități ale unui program de dezvoltare fiind definite de autorități naționale/regionale în cooperare cu Comisia Europeană, iar selecția și managementul proiectelor rămân în responsabilitatea exclusivă a autorităților naționale/regionale);
- Concentrarea resurselor – principiul care asigură direcționarea celei mai mari părți a resurselor financiare pe câteva obiective prioritare către regiunile cu cele mai critice situații economice și către grupurile sociale cele mai dezavantajate;
- Adăitionalitatea – principiul care implică faptul că asistența furnizată de Uniunea Europeană este complementară celei asigurate de un stat membru (ajutorul

comunitar trebuie să fie suplimentar și nu un substitut pentru activitățile și cheltuielile naționale);

- Parteneriatul – principiul-cheie care implică cooperarea strânsă între Comisia Europeană și autoritățile corespunzătoare, naționale/regionale, inclusiv parteneri economici și sociali;

Sectoarele serviciilor comunitare de utilități publice care pot primi alocări din fondurile Uniunii Europene sunt:

- Alimentarea cu apă potabilă;
- Canalizarea și epurarea apelor;
- Managementul deșeurilor solide;
- Alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;
- Transportul public local;
- Iluminatul public;

5.1.2. Resurse de la instituțiile financiare locale, de la instituțiile financiare internaționale și/sau obținute prin Parteneriate Publice-Private

Această sursă de finanțare va fi folosită pentru a:

- Co-finanța proiecte cu componentă de grant de la Uniunea Europeană;
- Finanța proiectele de sine-stătătoare;

Consiliul Local Săliștea poate accesa resursele atât de la instituțiile financiare internaționale, cât și de la cele locale.

5.1.3. Resursele de la instituțiile financiare locale și/sau obținute prin Parteneriate Publice-Private constau, fără a fi limitate la acestea, în următoarele

- Împrumuturi de la bănci comerciale;
- Obligațiuni locale;
- Alte instrumente financiare;
- Forme contractuale în cadrul Parteneriatelor Publice-Private;

Resursele de la instituțiile financiare locale vor fi accesate direct de autoritățile administrației publice locale și pot fi contractate luând în considerare următoarele opțiuni:

- Împrumuturi contractate direct de către operator fără implicarea autorităților administrației publice locale;
- Împrumuturi contractate de către operator, dar cu garanția parțială sau totală a autorității administrației publice locale, cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat;
- Împrumuturi contractate de către autoritățile administrației publice locale;

Relația cu instituțiile financiare locale va fi administrată direct de către Consiliul Local Săliștea fără implicarea autorităților administrației publice centrale.

Resursele obținute în cadrul Parteneriatelor Publice-Private vor fi accesate și utilizate conform clauzelor contractuale.

5.1.4. Resursele de la instituțiile financiare internaționale constau în principal în împrumuturi. Modul de abordare privind contractarea împrumuturilor de la instituțiilor financiare internaționale presupune respectarea următorului protocol:

- Consiliul Local Săliștea va contracta Ministerul Finanțelor Publice pentru a-și prezenta intențiile, iar toate relațiile cu entitățile străine se vor realiza prin intermediul Ministerului Finanțelor Publice;
- Pentru instituțiile financiare care cer doar garanție locală: Consiliul Local Săliștea va negocia direct cu instituțiile financiare internaționale dar vor cere aprobarea/autorizația de a contracta datoria externă de la Ministerul Finanțelor Publice, înainte de a semna acordul de împrumut;

Pe baza strategiei aprobate la nivel local Consiliul Local Săliștea va decide care este opțiunea cea mai bună pentru rambursarea serviciului datoriei, luând în considerare particularitățile condițiilor locale.

5.2. Bugetul de stat

Destinația fondurilor de la bugetul de stat constă, fără a se limita la acestea, în următoarele:

- Co-finanțarea proiectelor de investiții finanțate de Uniunea Europeană;
- Finanțarea proiectelor de sine-stătătoare în cazurile în care alte surse nu sunt accesibile datorită diferitelor constrângeri (constrângerile suportabilității, constrângerile limitării serviciului datoriei etc):

Criteriul pentru acordarea contribuțiilor de la bugetul de stat pentru investițiile publice de interes local vizând modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice se va baza pe:

- Suportabilitatea locală scăzută (ca și contribuții locale de finanțare);
- Prioritatea acordată proiectelor ce servesc mai multe autorități ale administrației publice locale;
- Capacitatea de support pentru atragerea altor surse de finanțare;

5.3. Bugetul local

Consiliul Local Săliștea poate contribui la finanțarea proiectelor de investiții luând în considerare următoarele opțiuni:

- Alocarea fondurilor de la bugetul local;
- Contractarea împrumuturilor;
- Garantarea împrumuturilor;
- Realizarea de Parteneriate Publice-Private;

Pe baza strategiei adoptate la nivel local, Consiliul Local Săliștea va decide care este opțiunea cea mai bună pentru rambursarea datoriri luând în considerare particularitățile condițiilor locale.

Consiliul Local Săliștea va stabili ponderea fiecărei surse de finanțare pentru respectivul an și pentru următorii 3 ani, pe baza unei planificări multianuale a investițiilor cuprinse în planurile de dezvoltare locală. Autoritățile administrației publice locale vor respecta regulile de alocare ale donatorilor și vor fructifica toate oportunitățile oferite de diverse programe de finanțare.

5.4.Participarea sectorului privat

Consiliul Local Săliștea poate decide în conformitate cu legislația existentă privind Parteneriatul Public-Privat, implicarea sectorului privat pentru a eficientiza operarea serviciilor, pentru un raport calitate/preț mai bun, pentru a extinde aria de operare, pentru a asigura creșterea calității și continuității serviciilor comunitare de utilități publice, pentru a transfera o parte din riscurile și garanțiile de operare și finanțare sectorului privat și pentru acoperirea nevoilor de cofinanțare în cadrul programelor europene (grant-uri).

Participarea sectorului privat nu trebuie considerată un obiectiv ci ca o modalitate de a atinge obiectivele propuse. Principalele obiective pe care autoritățile administrației publice locale trebuie să le ia în considerare atunci când decid implicarea sectorului privat sunt:

- Aportul de expertiză tehnică, managerială și tehnologică în sector;
- Îmbunătățirea eficienței economice (investiții operaționale și de capital);
- Injectarea investițiilor de capital la scara mare sau câștigarea accesului la piețele private de capital;
- Reducerea subvențiilor publice (ceea ce permite redirecționarea fondurilor eliberate);
- Izolarea sectorului de intervenție externă pe termen scurt;
- Mărirea receptivității sectorului la nevoile și preferințele consumatorilor;
- Atragerea de fluxuri financiare extrabugetare;
- Disponibilizarea unor fonduri publice și utilizarea lor în alte domenii de interes local;

Considerând cerințele de investire pentru următorii ani, Consiliul Local Săliștea va lua în considerare:

- Necesarul mare de finanțare în sectoarele de mediu pentru a îmbunătăți și extinde serviciile de utilități publice în conformitate cu cerințele Uniunii Europene și prevederile efective ale serviciului;
- Lipsa de finanțare din fondurile publice disponibile și incapacitatea de a acoperi costurile din resurse de la instituțiile financiare internaționale;

Aceasta implică nu doar identificarea surselor suplimentare de finanțare ci și intenția utilizării mai eficiente a fondurilor publice și creșterea impactului lor. Consiliul Local Săliștea va decide dacă atingerea obiectivelor stabilite în strategia locală pot fi implementate mult mai eficient prin luarea în considerare a unei opțiuni de participare a sectorului privat.

Înainte de orice implicare a sectorului privat, Consiliul Local Săliștea va pregăti un studiu privind oportunitatea participării sectorului privat, luând în considerare principiile prezentate mai sus.

5.5. Alte surse de finanțare

Consiliul Local Săliștea poate folosi alte surse de finanțare a necesarului de investiții, dacă studiile realizate arată că folosirea acestor fonduri este fezabilă.

Pentru a recurge la fonduri rambursabile, Consiliul Local Săliștea trebuie să asigure că are potențial pentru rambursarea fondurilor. În acest sens se necesară elaborarea în pealabil a unui studiu privind sursele de rambursare a fondurilor (împrumuturilor) și a posibilităților de rambursare.

5.5.1. Resurse de la instituțiile financiare locale, de la instituții financiare internaționale și/sau obținute prin Parteneriate Publice-Private

Această sursă de finanțare va fi folosită pentru a:

- Co-finanțare proiecte cu componentă de grant de la Uniunea Europeană;
- Finanța proiectele de sine-stătătoare;

Consiliul Local Săliștea poate accesa resursele atât de la instituțiile financiare internaționale cât și de la cele locale.

5.5.2. Resurse de la instituțiile financiare locale și/sau obținute prin Parteneriate Publice-Private constau, fără a fi limitate la acestea, în următoarele:

- Împrumuturi de la bănci comerciale;
- Obligațiuni locale;
- Alte instrumente financiare;
- Forme contractuale în cadrul Parteneriatelor Publice-Private;

Resursele de la instituțiile financiare locale vor fi accesate direct de autoritățile administrației publice locale și pot fi contractate luând în considerare următoarele opțiuni:

- Împrumuturi contractate direct de către operator fără implicarea autorității administrației publice locale;
- Împrumuturi contractate de către operator, dar cu garanția parțială sau totală a Consiliului Local Săliștea, cu respectarea legislației în domeniul ajutorului de stat;
- Împrumuturi contractate de Consiliul Local Săliștea;

**6.FUNDAMENTAREA STRATEGIEI PRIVIND ACCELERAREA DEZVALBĂRII
SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE**

Pentru fundamentarea strategiei locale privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice și pentru asigurarea unei dezvoltări durabile a sectorului serviciilor comunitare de utilități publice s-au avut în vedere următoarele:

- Asigurarea universalității, continuității, adaptabilității, transparenței și accesului nediscriminatoriu al populației la serviciile comunitare de utilități publice de interes vital (principiul serviciului public);
- Aplicarea principiilor economiei de piață în sectorul serviciilor comunitare de utilități publice;
- Respectarea standardelor naționale și ale Uniunii Europene privind serviciile comunitare de utilități publice și a angajamentelor României privind implementarea acquis-ului comunitar, luate în vederea aderării;
- Menținerea unei balanțe echilibrate între veniturile populației și tarifele pentru serviciile comunitare de utilități publice (principiul suportabilității);
- Realizarea managementului integrat al serviciilor comunitare de utilități publice care asigură coordonarea între autoritățile administrației publice centrale și locale cu atribuții și responsabilități privind realizarea serviciilor comunitare de utilități publice și planificare echilibrată a resurselor financiare în funcție de priorități;
- Asistarea Consiliului Local Săliștea cu privire la înființarea, organizarea și gestionarea serviciilor comunitare de utilități publice;
- Elaborarea studiilor de prognoză în vederea reducerii costurilor și creșterii eficienței serviciilor comunitare de utilități publice;
- Armonizarea reglementărilor interne cu prevederile legislației Uniunii Europene aplicabile serviciilor comunitare de utilități publice;
- Răspândirea informațiilor de interes public în scopul asigurării unui management performant al serviciilor comunitare de utilități publice la nivelul comunei Săliștea, operatorilor și utilizatorilor/beneficiarilor;
- Facilitarea participării societății civile la luarea deciziilor privind sectorul serviciilor comunitare de utilități publice;
- Implicarea activă a sectorului privat în finanțarea, realizarea și exploatarea/operarea serviciilor;
- Coordonarea inițiativelor colectivităților locale și asocierea intercomunitară;
- Promovarea dezvoltării integrate a serviciilor comunitare de utilități publice și monitorizarea planurilor de implementare pe baza participării tuturor părților implicate;
- Atingerea și garantarea stabilității instituționale și financiare a colectivității locale;

7.IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI LOCALE

Consiliul Local Săliștea a elaborat propria strategie locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice (aplicabilă fiecărui tip de serviciu), luând în considerare, fără a se limita la acestea, următoarele puncte:

- Misiune;
- Obiective;
- Analiza situației existente;
- Necesarul de investiții pentru a atinge obiectivele și prioritizarea acestora (plan-director și studiile de fezabilitate);
- Analiza instituțională;
- Sursele de finanțare;
- Planul de implementare;
- Monitorizarea și ajustarea strategiei;

7.1.Planul de implementare al strategiei locale

Pe baza necesarului de investiții publice și a resurselor disponibile, Consiliul Local Săliștea, în colaborare cu fiecare operator de servicii comunitare de utilități publice, vor pregăti programe anuale de investiții (Anexa 1), care vor conține, fără să se limiteze la acestea, următoarele informații:

- Parametrii serviciului ce vor fi atinși pentru fiecare sector al serviciilor comunitare de utilități publice, cu un program detaliat pentru fiecare parametru, până în 2027 corelat cu programul de conformare stabilit de comun acord cu Uniunea Europeană;
- Necesarul total de investiții pentru fiecare sector care să fie în conformitate cu toate cerințele, eșalonat pe ani până în 2020;
- Sursele de finanțare considerate pentru fiecare proiect de investiții detaliate pe surse și pe ani până în 2027;
- Măsurile pe care Consiliul Local Săliștea dorește să le implementeze în programul propus;

Planurile de implementare a strategiei proprii privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice, adoptate la nivel local, vor ține seama de termenele prevăzute în planurile de implementare a acquis-ului comunitar și de termenele stabilite cu autoritățile administrației publice centrale.

Planurile de implementare vor face parte din strategia proprie pe care Consiliul Local Săliștea, a elaborat-o pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice.

Trimestrial, Consiliul Local Săliștea, va trimite un raport compartimentului de monitorizare de la nivelul consiliului județean și instituției perfectului în care va descrie progresele obținute în implementarea strategiei, copărând prevederile planului de implementare cu rezultatele concrete obținute.

7.2. Monitorizarea strategiei locale

7.2.1. Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea cetățeanului

Pentru prima oară, cetățenii, în calitate de beneficiari ai serviciilor publice sunt invitați să urmărească calitatea serviciilor pe care le plătesc. Serviciile publice ca: alimentarea cu apă, canalizarea, alimentarea cu gaz metan, sistemul de încălzire central, salubritatea, alimentarea cu energie electric, iluminatul public, transportul de călători sunt destinate cetățenilor. Indiferent dacă sunt plătite direct de cetățean pe baza unui contract individual sau colectiv (prin asociația de proprietari) sau dacă sunt plătite din bugetul local, beneficiarul final al acestor servicii este cetățeanul, el este cel care cere calitate pentru banii plătiți.

Autotitatea Națională de Reglementare pentru Serviciile de Gospodărie Comunală este organismul care emite legile referitoare la serviciile publice și asigură standardizarea procedurilor de prestare și de măsurare a calității serviciilor publice. Calitatea serviciilor publice este controlată și de alte instituții printre care: Direcția de Sănătate Publică, Garda de Mediu, Oficiul pentru Protecția Consumatorului.

Urmărirea calității serviciilor prin implicarea voluntară a cetățenilor este însă o metodă sigură și simplă de a îmbunătăți performanța prestatorilor, a controla costurile și de a face administrația publică mai responsabilă și mai eficientă.

Scopul acestuia este participarea cetățenilor la configurarea serviciilor publice de care beneficiază prin monitorizarea îndeplinirii condițiilor de calitate, semnalarea neregulilor și dacă este cazul, amendarea Regulamentului Local de Salubritate. Până a ajunge la acest nivel de implicare însă, cetățenii trebuie să aibă acces la un minimum de informații despre ceea ce vor monitoriza, astfel încât să participe la dezbaterile publice referitoare la Regulamentul Local de Salubritate în deplină cunoștință de cauză.

Așadar, se disting obiectivele ale procesului prin implicarea cetățeanului, fiecare concretizat prin rezultate și produse specifice:

- Informarea cetățenilor, printr-o campanie de informare – educare în privința caracteristicilor utilităților publice;
- Implicarea cetățenilor în aprecierea acestei utilități publice prin monitorizarea directă a îndeplinirii condițiilor de calitate pentru serviciul prestat;

7.2.2. Procesul de monitorizare a serviciului public prin implicarea autorității locale

La nivelul Consiliului Local Săliștea, funcția de monitorizare și evaluare va fi asigurată de Unitatea Locală de Monitorizare din cadrul primăriei. Pașii măsurabili sunt cuprinși în planul de măsuri și acțiuni pentru monitorizarea și implementarea strategiei locale pentru accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice (Anexa 2).

Unitatea Locală de Monitorizare – va pregăti trimestrial rapoartele de monitorizare și evaluare pentru fiecare tip de serviciu comunal de utilități publice și le va transmite următoarelor entități în nu mai mult de 45 de zile de la sfârșitul trimestrului:

- Consiliul local;
- Biroului de monitorizare de la nivelul consiliului județean, instituției prefectului;
- Altora entități, dacă este cazul;

Raportul trimestrial va prezenta performanțele procesului de implementare și va cuprinde două seturi de date:

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

- Informații corespunzătoare trimestrului încheiat;
- Informații cumulate, corespunzătoare trimestrelor parcurse din anul respective;

Compartimentele de monitorizare de la nivelul consiliului județean și instituției prefectului vor colecta toate rapoartele și vor centraliza informațiile la nivel județean după care vor transmite informațiile Unității centrale de monitorizare de la nivelul Ministerului Internelor și Reformei Administrative nu mai târziu de 45 de zile de la sfârșitul trimestrului respective.

Orice schimbări în strategia locală, realizate de către autoritățile administrației publice locale, vor fi comunicate Unităților centrale și județene de monitorizare, în maxim 30 de zile după aprobarea acestora.

Pe baza rapoartelor de evaluare, Comitetul de monitorizare poate propune schimbări în Strategia națională privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice.

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice**COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA****ANEXA 1****PROGRAMUL DE INVESTIȚII STRATEGICE AFERENTE SERVICIILOR
COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE**

Nr. Crt.	Denumirea investiției	Sursă de finanțare	Responsabil	Termen
1	Construire sistem de canalizare – tip fosă septică, în satul Mărgineni, Comuna Săliștea, Județul Alba	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
2	Campanii de conștientizare a locuitorilor privind colectarea selectivă a deșeurilor menajere;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
3	Implementare sistem colectare selectivă a deșeurilor.	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
4	Construire platformă comunală pentru gestionarea gunoiului de grajd și a resturilor vegetale în comuna Săliștea și dotarea cu utilaje specifice	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
5	Modernizare drumuri publice în interiorul comunei Săliștea;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
6	Amenajare trotuare și rigole scurgere ape pluviale în satele din comuna Săliștea;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
7	Modernizarea sistemului rutier și lucrări de întreținere și igienizare a căilor de acces în Comuna Săliștea;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
8	Amenajare poduri și apărări de maluri în Comuna Săliștea;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de	Consiliul local Săliștea	2021-2027

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice**COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA**

		finanțare		
9	Modernizare infrastructură de acces către exploatațile agricole din Comuna Săliștea;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
10	Amenajare și întreținerea stațiilor pentru călători și înființarea altor noi acolo unde este cazul;	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
11	Asigurarea independenței energetice din surse regenerabile - panouri solare la instituțiile publice din comuna Săliștea, Jud. Alba.	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027
12	Extindere sistem de distribuție gaze naturale în satul Săliștea-Deal, Comuna Săliștea, Județul Alba.	Buget propriu Fonduri nerambursabile Alte surse de finanțare	Consiliul local Săliștea	2021-2027

Strategia locală privind accelerarea dezvoltării serviciilor comunitare de utilități publice

COMUNA SĂLIȘTEA, JUDEȚUL ALBA

PROGRAMUL DE INVESTIȚII STRATEGICE AFERENTE SERVICIILOR COMUNITARE DE UTILITĂȚI PUBLICE

Nr. Crt.	MĂSURA/ACȚIUNEA
1	Înființarea prin H.C.L. și prin reorganizarea și redistribuirea sarcinilor în cadrul aparatului propriu a unor structuri specializate denumite Unități locale pentru monitorizarea serviciilor comunitare de utilități publice – U.L.M.
2	Elaborarea metodologiilor/procedurilor pentru accesarea fondurilor comunitare, întocmirea documentelor de programare și pentru stabilirea criteriilor de eligibilitate specifice fiecărui serviciu public.
3	Înstruirea personalului Unității Locale de Monitorizare cu privire la elaborarea strategiilor locale, pregătirea proiectelor și îmbunătățirea performanțelor financiare și operaționale ale operatorilor.
4	Elaborarea și aprobarea strategiilor locale cu privire la accelerarea dezvoltării serviciilor de utilități publice de interes local, așa cum sunt acestea definite în Legea nr. 51/2006, precum și a planurilor de implementare aferente acestora.
5	Întocmirea programelor de investiții prioritare la nivelul fiecărui serviciu comunitar de utilități publice și identificarea surselor de finanțare pe baza unei planificări multianuale.
6	Estimarea necesarului de investiții pentru înființarea, reabilitare sau după caz, dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor comunitare de utilități publice, pe baza planurilor-directoare specific fiecărui serviciu de utilități publice.
7	Stabilirea schemei de finanțare și a ponderii fiecărei surse de finanțare pentru respectivul an și pentru următorii șapte ani, pe baza unei planificări multianuale a investițiilor cuprinse în planurile de dezvoltare locală.
8	Raportarea trimestrială către Unitatea centrală de monitorizare locală și către Unitatea centrală de monitorizare județeană a progreselor făcute în implementarea strategiei și a programelor de investiții aferente fiecărui tip de serviciu.
9	Transmiterea către Unitatea centrală de monitorizare locală și către Unitatea centrală de monitorizare județeană a strategiilor locale, inclusiv a planurilor de implementare a acestora, cu defalcarea acțiunilor și măsurilor preconizate.
10	Trimiterea de rapoarte de monitorizare pentru fiecare serviciu în parte către Consiliul Județean și compartimentelor de monitorizare de la nivelul instituției Prefectului.

S.C. Proiecte Dezvoltare Europeană – Unika Consulting S.R.L.

Contact – 0766.713.717/strategii@yahoo.ro

Manager proiect

Teodorescu Carmen

**PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Macarie Daniel-Ioan**

**Contrasemnează pentru legalitate,
SECRETAR GENERAL
Ionescu Mihaela-Alina**